

Христо Тимчевски

В. Жедевъ.

ОКУЛТЕНЪ СЪНОВНИКЪ

(научно тълкувание на всички видове сънища)

:: :: :: съ три пояснителни картини :: :: ::

Издава Н. П. Камбуровъ.



Казанлъкъ,
Печатница „Ив. Гутенбергъ“
1910.

Прѣдговоръ.

Материалътъ на настоящиятъ съновникъ е извлѣченъ изъ сжшината на тайнитѣ науки, чито прѣставители познаватъ скритата страна на природата.

Ний ще се опитаме да хвърлимъ една малка свѣтлина въ пажтъ на себепознанието на западнолото човѣшко сѫщество.

Разнитѣ видове сънища сѫ тѣй проучени и изложени, щото всѣки заинтересуванъ читателъ много лесно ще научи чрѣзъ тѣхъ цѣльта на живота и пажтътъ, който води къмъ тая цѣль. Читателъ ще намѣри тълкуванието и на такива сънища, които до сега не сѫ бивали прѣдмѣтъ на никой съновникъ, и ний ще считаме за постигната цѣльта, която прѣслѣдваме, ако тия забравени сънища започнатъ да се изучаватъ отъ мислящето сѫщество.

Солучимъ ли да помогнемъ на една поне нещастна душа за да се измѣкне изъ тинята на грубата материя и да научи пажтъ къмъ спасението и вѣчното щастие, нашата съвѣсть ще бѫде спокойна и ний ще се считаме щастливи, че сме изпълнили дѣлгѣтъ си.

Казанлѣкъ, Януарий 1910 г.

З. Желевъ.

II.

Могатъ ли сънищата да предсказват бъдещето?

Една физическа погрѣшка ще бѫде да се предполага, че елементитѣ на сънищата се черпятъ изключително отъ дѣйствителността. —

Намиль Фламарионъ

Този е единъ отъ ония въпроси, съ които не всѣки обича да се занимава.

Ако запитаме нѣкой ученъ, той ще ни отговори, че вѣрванието въ сънищата е прѣждеврѣменно, защото глубинитѣ на човѣшката душа не сѫ още добре изучени. Единъ непосвѣтенъ въ тайнитѣ науки смѣло ще ни отговори, че който вѣрва на сънищата е прости и невѣжка неразбираещъ нищо отъ психология. Нѣкои лѣкарни и психологи ще ни кажатъ, че сънищата произхождатъ отъ неправилно хроносмилане и кръвообращение, или отъ припомняне на минали сцени, а пѣкъ тѣлкуванietо имъ било празна работа.

При все това, ний ще срѣщнемъ вѣрващи между всичкитѣ слоеве на човѣшкото общество. Такива ще намѣримъ както между ученитѣ, тѣй и между проститѣ. Вижда се, че всички безъ разлика се привличатъ отъ магнита на скритата истина.

Да вѣрва човѣкъ въ сънищата не зависи отъ неговата ученостъ или простота, а отъ присѫщата всѣкому умѣлостъ да сравнява и провѣрява фактитѣ на двата свѣта. Нѣкой си сънувалъ, да речемъ, и сънътъ му се сбѫдвалъ не веднажъ, не дваждъ, а много пѫти. Такъвъ човѣкъ не признава компетентността по тоя въпросъ на никого и никой не може го нарека да се откаже отъ собственото му сформирано убѣждение. Така че, между вѣрващите въ сънищата ще срѣщнемъ и бѣлѣжити психологи, ще срѣщнемъ и доктори физиолози, които сѫ разбрали, че има една

загадъчна страна въ сънищата, а не само елементи какво сънищата се дължатъ на кривото лъжение и неправилно кръвообращение; ще сръщнемъ най-сътнъ и философи, които прѣдъ наличността на фактитѣ, прѣкланятъ глава прѣдъ тайнствения сънъ.

Фактитѣ ни доказватъ по единъ най-нагледенъ начинъ, че сънищата съдържатъ елементи, по които може да се прѣдвѣща бѫдещето. Ала при все това, има човѣшки сѫщества, които подъ булото на извѣстни прѣдубѣждения не могатъ да забѣлѣжатъ тая истина.

Другъ е въпросътъ, гдѣто прѣставителите на официалната наука не сѫ още санкционирали тия факти. Тѣ не сѫ ги и отхвѣрли, и по право не трѣбва да ги приематъ въ рамките на положителната наука, до като не се обясни въ какво се състои тѣхната истиностъ. Обаче, това не спира никого да счита фактитѣ за истински и да се ползува отъ тѣхъ.

Ний съ удоволствие можемъ да констатираме, че тия що отхвѣрлятъ фактитѣ на съня не се намиратъ въ срѣдата на ученитѣ. Тѣ винаги обикалятъ по краишата, гдѣто се събиратъ недоволниците непосвѣтени.

Тия факти изхождатъ отъ незачекнатите тѣмни области на човѣшката природа, гдѣто лжитѣ на съвременната наука не сѫ още проникнали, и всичките опитвания на нѣкои бѣрзаци да отхвѣрлятъ тоя родъ факти ще останатъ напразенъ трудъ.

Щомъ се доказва, че сънищата могатъ да прѣдричатъ бѫдещето, ще трѣбва да приемемъ, че нашата сѫдба е начертана по-рано отъ пръста на нѣкоя невидима и неизвѣстна намъ сила. А отъ тукъ се открива въпроса за сѫществуванието на Бога и безсмъртието на душата.

Разкриванието на тия вѣчни истини не иде на смѣтката на ония, които кадятъ тамянъ прѣдъ олтаря на общеприетитѣ мнѣния. Като застѣпници на консерватизъма, тѣ ще се мѣчатъ да потушатъ всѣко вѣр-

вание въ вѣчните истини. За това тѣ сѫ посрѣщали и ще посрѣщать твѣрдѣ сдѣржано вѣрванието въ съницата, които издаватъ скритите сили на човѣшката душа. Ала има нѣкои твѣрдѣ крайни. Тѣ издаватъ свидѣтелство за невѣжество всѣкиму, който би излѣзълъ на срѣща имъ да говори за съница. Тѣхната крайность не стрѣска изслѣдвача на явленията въ жи-вота. Окултната наука е отишла толкова напрѣдъ въ изслѣдването фактитѣ по съницата, щото на материалиститѣ не остава друго, освѣнъ да се откажатъ отъ досегашния мирогледъ. Не трѣбва да се сѫжелява за гдѣто, заедно съ сгромолясването на необуоснованитѣ хипотези и теории, ще угасне и славата на онния свѣтила, които сѫ ги създали.

Има много открытия, които официалната наука още не е обяснила, но това не прѣчи на практическото човѣчество да си служи съ тѣхъ. За нась е достатъчно да знаемъ, че науката не отхвѣрля фактитѣ, които ни интересуватъ.

И какъ ще могатъ, напримѣръ, да се отхвѣрлятъ слѣднитѣ факти?

Единъ докторъ психологъ сънува, че дѣтето му го влаци мѫтна вода. Той се хвѣрля въ водата и едва успѣва да го спаси. Още на другия денъ сѫщото дѣте заболѣва отъ скарлатина. До гдѣто лѣкарите се колебаятъ да опрѣдѣлятъ какъвъ край ще вземе болѣстъта, докторътъ, ориентиранъ отъ сънътъ си, му се ще да вѣрва, че дѣтето ще оздравѣе. Сънътъ се сбѣждва. Другъ единъ пѫть докторътъ сънува, че попада въ едно землетресеніе. Съновникътъ показва смѣрть. Не се минаватъ два дни и дѣтето му умира. Сѫщиятъ докторъ психологъ сънува една нощъ, че врѣхъ кѫщата на единъ неговъ приятель пада мълния, което означава смѣрть. Още на другиятъ денъ приятельтъ му го намѣрватъ закланъ въ гората. Веднажъ прѣдъ докторътъ се явява единъ приятель и му се оплаква,

че разбойникъ го ръгналъ съ ножъ въ сърдцето и отъ теракъ се събудилъ. Само слѣдъ двадесетъ и четири часа тоя приятель издъхва отъ приливъ на кръвта. Докторътъ пакъ сънува една нощъ, че си изважда два кътни зѣба. Вътрѣ въ една недѣля двама мъртвъци се изнасятъ изъ домътъ му.

Може да се попита всѣки, що обича да се надсмива надъ чувствата и вѣрванията на близнитѣ си, наричайки ги суевѣрни, би ли се намѣрилъ нѣкой изъ между позната нему срѣда, който съ спокойна съвестъ ще се осмѣли да се подиграе съ тоя злѣ описанъ докторъ и да го нарѣче суевѣрецъ? Слѣдъ такава една тежка сътнина, провѣрена отъ съновника, ако биха се събрали всички люде на свѣта, пакъ не биха могли да разколебаятъ вѣрата на доктора въ сънищата. Както виждаме, тия сънища не приличатъ на ония, които се сънуватъ при насителъ стомахъ или изкривена глава, нито пъкъ сѫ прѣповторения на минали сцени.

Единъ познатъ слѣдъ като дѣлго врѣме гладувалъ и лѣжалъ по пейките на Софийската градска градина, сънува една нощъ, че му порасла брадата до поясъ. Съновникътъ му прѣдѣщавалъ голѣма длѣжностъ. Министрътъ го повикалъ и го назначава управителъ на едно голѣмо финансово учрѣждение. Единъ день прѣди да бѫде уволненъ нашиятъ познатъ сънувалъ, че му оскубали брадата. Би трѣбвало да се попита тоя вѣрващъ въ сънища: да ли е вѣрно, гдѣто казватъ нѣкои психологи, че кой каквото мисли, това и сънува?

— Постоянно мисля и желая, казваше той, да се сънувамъ поне още веднажъ съ брада до поясъ, но напраздно. Щастието ме изостави.

А кой отъ настъ не е билъ поразяванъ отъ точното прѣдѣказание на нѣкой сънъ? Ако разгърнемъ съновника отъ собствениятъ си животъ, ще видимъ, че едва ли има нужда да черпиме свѣдения отъ чуждитѣ сънища.

Нашата душа пръдставлява единъ чудесенъ лабиринтъ, който тръбва да се изходва крачка по крачка и изучава лично отъ самитъ настъ, а не да чакаме други отъ вънъ да го изучаватъ. Тоя лабиринтъ никакъ не е граденъ отъ атомите на разлагашата се груба материя. Пръдъ неговите неразрушими извитини създадени отъ нетленна субстанция, много пъти е текла водата на земния животъ. А тъй като всички е ступанинъ на собствения си животоизточникъ, то всички ще тръбва самъ да слѣзе въ себе си и да изходи лабиринта на душата си, за да може да достигне до Онзи всеобщъ жизнодавенъ източникъ, отъ гдѣто ний всинца черпимъ сила и животъ по пътя на дългата еволюция. Прочее, всѣкой отъ настъ е длъженъ да изучи този лабиринтъ,—да познае себе си.

Контролирането, сравняванието и изучванието на собствените си сънища сѫ необходими за ония, които искатъ да вървятъ въ пътя на ясновидството.

II.

Какъ окултизъмъ обяснява сънищата.

Всичко въ Вселънната е движение, задъ което се крие оная велика сила, която човѣкъ нарича воля.

Бертло казва :*) „Електрическитъ, магнетичнитъ, калорифичнитъ и свѣтлиннитъ флуиди, които се приемаха прѣди половина вѣкъ, не сѫ вече нѣщо дѣйствително, както и четириъхъ елемента на дрѣвнитъ. Тия флуиди, съ прогреса на науката сѫ се прѣвърнали само въ единъ — етерътъ. Аeto, че и етерътъ на физицитетъ и атомътъ на химицитетъ изчезватъ преда си, за да отстѫпятъ на по-възвишени схващания, клонящи да обяснятъ всичко само съ явленията на движението.“

Както се вижда мирогледа на материалистите до същно въществото никакъ не се взема вече въ съображение отъ ученицъ на новите времена. Споредъ тяхъ, тая доста жна за простицъ усъти субстанция не е нищо друго, освенъ една отъ формите на движението и да се обяснява строежа на Вселената съ нея е нѣщо съвсѣмъ недостатъчно. Материята ще се видоизменя и ще изчезне по редътъ си, щомъ формите на движението се видоизменятъ. Въ такава смисъл трѣбва да се разбиратъ думите на Божествениятъ пратеникъ, Иисуса, че небето и земята ще прѣминатъ, а сѫщо и твърдението на апостола Павла, какво образътъ на тоя свѣтъ е прѣходенъ. Вѣчна е само творческата сила на волята, която се крие задъ видимото движение.

Ако посредствомъ силата на волята си начертаемъ умствено една въображаема фигура върху листъ бѣла хартия и ако слѣдъ това той бѣлѣженъ листъ, размѣсенъ между други листове, поднесемъ на единъ хипнотизиранъ субектъ, той ще прѣтърси размѣсенитъ листове и ще намѣри отблѣзаниятъ листъ върху който ще вижда начертаната чрѣзъ въображение фигура.

Съвсѣмъ ще се излѣжатъ ония, които биха помислили, че подобно ясновидство отъ страна на единъ хипнотизиранъ субектъ е чиста халюцинация и не прѣставлява нищо научно.

Мисълта не се движи само изъ своя центъръ, мозъкътъ, както прѣполагатъ материалистите, но се проявява и вънъ отъ него, и подобно на една електрическа струя или слънчевъ лъчъ, тя търси нѣкой отразителенъ апаратъ. Явленията на телепатията доказватъ това по единъ най-поразителенъ начинъ.

Отъ опитите, които сѫ направили Д-ръ Барадюкъ и Дарже се вижда, че мисълта може да се нанесе въ тѣмна стая върху чувствителна фотографическа плашка и да се получи желаниятъ образъ. Д-ръ Фюгеронъ

обяснява тия факти съ тъй наръчената отъ него иконографическа способность на психолона (душата). Споредъ него, човѣцкото сѫщество изпраща електро-неврически флуиди, които волята нагласява и имъ дава желаната форма. Тукъ изпъква творческата сила на волята, за която се помена по-горѣ.

Дали въ спиритическите сеанси не става по сѫщиятъ начинъ материализирането на духоветѣ, т. е. че волята на присѫтстващите създава тия прочути материалини форми, като имъ дава временно и животъ, за да мислимъ и се лъжемъ, че това сѫ духоветѣ на нашите умрѣли?

Любителите на материалистични хипотези, биха си потрили рѣдѣтѣ и биха се усмихнали, ако такава хипотеза излѣзеше вѣрна. Ний допускаме, че изостаналите назадъ въ окултните си познания ще прѣгърнатъ поне тая хипотеза, която съдѣржа голѣма доза отъ истина. Поне така тѣ ще се доближатъ до спиритистите. Истината, обаче е тая, че както въплотените тѣ и бесплътните човѣшки сѫщества иматъ воля, която може да направлява и сгруппира флуидната материя. Материята е робъ на духа.

Така се обясняватъ материализациите на духовете и спиритическите фотографии, както и всички отъ тоя родъ окултни явления. Щомъ разполагатъ съ исканите условия, воля и флуиди, нашите заминали братя и сестри могатъ винаги да се обличатъ временно въ дрѣхата на физическиятъ миръ и да ни дойдатъ на гости.

Отъ горѣзложеното можемъ много ясно да разберемъ какво значение може да има силната воля, тая велика творческа сила, която само съ едно слово е създала свѣтоветѣ. Человѣчеството въ своето невѣжество много пожти е считало за абсурдъ казаното отъ Спасителя, че съ вѣра ще могатъ да се прѣмѣстватъ планини отъ едно място на друго. Щомъ създанието,

човѣкъ или духъ, може съ волята си да създава образи, то какво остава за Създателя и за неговиятъ Посланникъ? И какви могатъ да бѫдатъ тия мислени образи фотографирани безъ свѣтлина, ако не молекулярни наноси? Но нека не се чудимъ на това, а оставимъ науката още въ своята зора да потвърди Божественото откровение.

Съ всичко горѣзложено ний искахме да изтъкнемъ, че мисъльта се движи и вънъ отъ мозъка. Иначе не би било възможно единъ мисленъ образъ да се отразява на фотографическата плака. Това разбирание ни е потребно за по-нататъшно обяснение на сънищата.

Всѣка една мисъль добива образъ и се отпечатва въ ефирното пространство. Безпрѣдѣлното пространство е великата архива на човѣшката мисъль, великото всеобемляще клише на мислитѣ и дѣлата на угласилото човѣчество.

Но щомъ нашата мисъль добива образъ и може да се отпечатва върху листъ бѣла хартия или се наася върху чувствителната фотографска плака, то логично е да се мисли, че тя ще може да бѫде възприета и отъ живата чувствителна плака, изтъкана отъ клѣткитѣ на нашиятъ мозъкъ, т. е. че мисъльта, отправена отъ мозъчниятъ апаратъ на едно сѫщество, ще бѫде възприета отъ апаратъ на друго подобно сѫщество, и тия два мозъка ще съставляватъ два поста, между които мисъльта може да се размѣня прѣзъ пространството, подобно на безжичниятъ телографъ. Фактитѣ доказватъ по единъ най-положителенъ начинъ, че съ напитѣ прѣдположения ний се намираме въ присѫтствието на самата дѣйствителностъ.

Читателътъ лесно ще разбере, че ний влизаме тука въ областъта на телепатията,*⁾ чрѣзъ която се о-

^{*)} Прѣнасяние мисъльта прѣзъ разстояние посрѣдствомъ волята. Прѣдчувствия на произшествия, които ставатъ на далечни разстояния.

бясяватъ една голѣма част отъ сънищата. Въ теплатичните сънища ще видимъ, че сънътъ прѣставлява най-благоприятните условия за възприемане на изпратената мисълъ. Окултно изразено, въ врѣме на сънъ става срѣща съ чужда мисълъ, която или ни застига или ний нея застигаме въ пространството, и тая мисълъ се възприема отъ нашиятъ мозъкъ въ такава форма, въ каквато ни се прѣдава тя отвѣнъ.

За обяснение на вториятъ случай, т. е. когато ний сами застигаме чуждата мисълъ въ пространството, нека кажемъ, че не само човѣшката мисълъ може да се прояви навѣнъ отъ мозъка, но и цѣлото сѫщество, самиятъ индивидъ може да се измѣнне врѣменно и да блуждае изъ незнайни области, когато прѣзъ сѫщото врѣме жизнениятъ принципъ подържа живота на физическото тѣло. Това послѣдното е едно врѣменно жилище на духътъ, което той напуска не само при неговото разкапване, но почти всѣка нощъ. Когато нашето тѣло спи, духътъ ни нагазва въ невидимата областъ, гдѣто се изливатъ клишетата на нашите сѫдини. Ний тамъ възприемаме ония отпечатъци, които се отнасятъ повечето за насъ, за нашата черга, и когато се събудимъ, мѫчимъ се да ги разшифроваме.

Всѣко едно събитие, което има да става въ физическия миръ, сѫществува по-рано въ видъ на образъ или клише въ невидимата областъ. Да прѣдвиждаме бѫдещето, било на сънъ или въ будно състояние, значи да виждаме въ забулената областъ клишетата, които настѫпватъ, за да дадатъ своятъ отпечатъкъ въ физическиятъ миръ. Кой чъртае прѣдварително тия планове и кой излива тия клишета, ще видимъ по-нататъкъ. Фактъ е обаче, че клишетата сѫществуватъ и будното духовно око съзира тѣхното приближаване.

Въ будно състояние човѣшкото сѫщество, потънало въ свѣтски грижи, подъ натиска на грубата материя, едва ли може да се ориентира за точката, коя-

то заема въ развълнуваното море на живота; но въ съня си то веднага схваща ширината и дълбината на положението си въ безкрайниятъ океанъ на въчността и отъ височината на кормилото прѣдвижда бурята, която ще се разрази и взима мѣрки за защита противъ наближаващите го вълии.

Излиза, че сънътъ е едно по свободно състояние на духътъ, който възползува отъ изнуряванието на плътта, която въ будно състояние го приковава къмъ физическото поле, става ясновидящъ и може да научи сѫдинитъ си въ лабиринта на материалния животъ. Нашите сънища въ много случаи представляватъ самата дѣйствителност и би било нехайство отъ наша страна, ако продължаваме все така да се отнасяме съ неуспоримите факти на съня. Проницателниятъ умъ лесно може да разбере, че будното състояние е въ много отношения много по-дълбокъ сънъ отколкото съмиятъ сънъ.

III.

Полигонни сънища.

Така могатъ да се нарѣкатъ сънищата, нагласявани отъ нѣкои мозъчни центрове, когато тия послѣднитъ работятъ невависимо отъ вътрѣшния центъръ на съзнанието и построяватъ изкуствени сцени отъ готовия материалъ, депозиранъ въ мозъчните клѣтки. Ученитѣ отъ школата на П. Жане за обяснение на своитѣ теории представляватъ тия центрове съединени по между си съ въображаеми линии за да се образува тъй нарѣчениятъ полигонъ — многоожгълникъ, въ центъра на който стои съзнанието.

Когато сѫществото заспи, съзнанието почва да се пригответъ за пътуване въ невидимата областъ, като

повлача съ себе си организъма на невидимиятъ човѣкъ, сир. второто тѣло, нарѣчено въ окултната наука *двойникъ*. Прѣди да излѣзе съзнанието изъ физическата си кѫща — тѣлото, то дава свобода на центроветѣ, които сѫ негови подчинени. Тѣ започватъ да работятъ самостоятелно, ровяте се изъ възпоминанията зарегистровани въ мозъчния апаратъ и образуватъ разни сцени, на които съзнанието се любува като ги наблюдава. Най-сѣтнѣ то се насища на представленията, изигравани отъ неговите слуги и си заминава въ невидимата областъ, като ги оставя да правятъ каквото си щатъ. Разбира се, че съзнанието не може да знае нищо отъ това ѩо сѫ вършили центроветѣ въ неговото отсѫтствие, както и единъ господарь не може да знае ѩо вършатъ слугите му въ кѫщи, когато той е отпътувалъ за известно време нѣкаждѣ вънъ отъ града. Щомъ, обаче съзнанието, не бѫде стрѣснато отъ нѣкои дѣйствителни видѣния на невидимата областъ, които могатъ да го заставятъ да се завърне и скрие веднага въ черупката си — плътта си, то спокойно се завръща у дома си и може да завари центроветѣ като продължаватъ своите съчинения и отново да ги наблюдава.

Щомъ съзнанието се събужда въ физическия миръ, то запомня само ония сцени, на които е присѫствуvalо. Тогава започва човѣкъ да разказва, че сънуvalъ нѣкакъвъ сънъ. Такива сънища биватъ почти винаги възпроизведени отъ минали възпоминания, изопачени и скроени доста безсмислено. Съзнанието още на сънъ може да забълѣжи несъгласната дѣйност на своите центрове, които не могатъ да нагласятъ нѣщо свѣтсто за да обаятъ неговото внимание. Това е сънъ, казва то, щомъ се взре въ неумѣлата игра на своите актьори. Ала много паки мозъчните центрове измѣкватъ изъ архивата на клѣтки на нѣкои забравени минали работи, които съзнанието напразно

е търсило да си послужи съ тъхъ. Въ такъвъ случай тъ принасятъ една истинска полза, като го спасяватъ по нѣкога отъ никакъ голѣма бѣда. Человѣкътъ си спомня на сънъ за много минали работи и то винаги въ нѣкой критически моментъ, когато тия спомени ще му потрѣбватъ.

Нека сега разгледаме единъ полигоненъ сънъ съ най-извратени сцени:

Приятельтъ X.*.* отъ Пловдивъ, който е ходилъ на поклонение въ Ерусалимъ, но не е виждалъ никога Франция, сънува една нощъ, че се намира въ Парижъ. Центроветъ на мозъка му се стараятъ всячески да прѣставятъ на съзнанието истинската Французка столица. Тѣ прѣтърсватъ всичкитѣ зарегистровани въ мозъка възпоминания, събиратъ разнообразенъ материалъ и изграждатъ единъ Парижъ. Ала какъвъ Парижъ: никакви великолѣпни сгради, никакви булеварди, никакви памятници, никакви градини! Мостоветъ на Сена се виждатъ да сѫ почти сѫщите като онзи на Марица, а Парижкитѣ прѣградия съ своята простота едва ли достигатъ Каршияка въ Пловдивъ. Най-добритѣ хотели на Французката столица не надминаватъ по изящностъ Гавазъ Ханъ и Каравулъ Ханъ. Съзнанието на X.*.* гледа и се чуди какъвъ е този Парижъ! То даже забѣлѣзва, че на желѣзоплатната гара се продаватъ дробчета и кебабчета, както въ Пловдивъ. Единъ бозаджия се хили на срѣща му. Впечатлѣние му правятъ Парижките сакаджии, които черпятъ вода отъ Сена по сѫщия начинъ, както Пловдиските — отъ Марица. Но клѣтото му съзнание остава най-много списано като му се изпрѣчва и една фурна съ печени костенурки. То пакъ не може да се сѣти, че центроветъ му сѫ нагласили тая игра, както много други съзнания се сѣщатъ. То допуска най-сѣтнъ Парижъ да е дѣйствително такъвъ, но по никакъ начинъ не може да си обясни, защо Французите

си говорятъ по Български въ собственото отечество?

И така приятелът X.*.* при все, че го напушва на смѣхъ отъ глѣдката на такъвъ единъ Парижъ, продължава пътя си изъ калнитѣ улици и влиза въ градина „Царь Саламонъ“, много прилична на Пловдивската — „Царь Симеонъ“. Тамъ заварва единъ отъ ония тълкувачи на Библията, който считатъ себе си за непогрѣшими и не търпятъ чужди мнѣния. Той разгърналъ Библията и чете: „И направи Богъ Ева отъ реброто на Адама“, обрѣща погрѣшно два листа и продължава да чете за гемията на Ноя „триста лакти дълга, петдесетъ широка, тридесетъ висока и намазана съ смола.“

— Шо за Парижъ е това, бе приятелю? — запитва го X.*.* — Какъвто му градътъ, такива му и хората, че такива му били най-сѣтнѣ и библийтѣ и тълкувачите. Какви невѣроятни работи четешъ тамъ?

— И азъ не мога да разбера, — казва тълкувачътъ на събесѣдника си, — каква е тази работа. Допускамъ щото Баба Ева като майка на цѣлото человѣчество да е била толкова висока, дълга и широка, но не мога да разбера, защо пъкъ да е намазана съ смола?

— Твоята работа е лесна. Листоветъ на Библията ти трѣбва да сѫ намазани съ нѣщо лѣпливо, защото ти като четешъ за сътворението на Ева, обрѣшашъ два листа и се натъквашъ на Ноевиятъ ковчегъ, който е билъ дѣйствително намазанъ съ смола, а не баба Ева.

— Наистина че съмъ билъ залисана работа. Ето на! листоветъ биле заливени!

— Но дали и азъ не съмъ залисана работа като тебѣ? Я ми кажи ти мене защо вий Французите говорите по Български въ ерѣдъ Парижъ?

— Ти спишъ и сънувашъ, дѣдо Хаджи, му отговаря тълкувачътъ и си заминава съ Библията подъ мишица.

— Наистина, това трѣбва да е сънъ, — си казва

X_*_* самъ на себе си, — защото друго яче необяснимо е отъ гдѣ той тълкувачъ ще знае, че съмъ хаджия? Или той ме е виждалъ нѣкога въ Пловдивъ, или пѣкъ азъ сънувамъ, че съмъ въ Парижъ?

Въ случая тия двама приятели сѫ се набутали и взаимно си помагатъ, за да се извадятъ единъ другъ отъ заблуждение.

И така центроветѣ на мозъка въ своята изобретателностъ и фантазия довеждатъ най-сѣтнѣ съзнанието на господаря си да разбере още на сънъ, че това е игра на неговитѣ слуги, а не дѣйствителна сцена. Приятельтъ X_*_* разбралъ, че сѫ обрънати два листа и се отзовалъ въ полето на полигона.

Кой би могълъ да се разбере съ единъ подобенъ приятель, който все полигонни сънища сънува? Може ли нѣкой да го накара да повѣрва, че има и други видове сънища, каквито сѫ телепатичните, праволинейните, астралните, алгоричните, и които вседѣло той подвежда подъ еднакъвъ знаменителъ? Но колко такива X_*_* има по свѣта, които изучаватъ повърхностно и едностранично библията на живота, като обръщатъ по два и по три листа наведнажъ, както сънувания тълкувачъ! Такива приятели, които обръщатъ и изучаватъ прѣдмѣтите едностранично, никога не могатъ завладѣ истината и всѣкога ще мислятъ, че баба Ева е била мазана съ смола.

Такива сѫ полигонните сънища, които нѣколцина психолози противопоставятъ на други, за да оборятъ прѣдвѣщателното значение на останалите видове сънища. Но за да се види до колко сѫ прави тѣхните възгledи, нека се справимъ съ сънътъ на приятеля X_*_* и съ мистериозния тълкувачъ. Рѣдко може да се похвали простосмъртенъ, че не страда отъ болѣстта на повърхностното наблюдение.

Като дѣло на самитѣ центрове полигонните сънища, които обикновено отегчаватъ спокойниятъ сънъ

на разумното същество, нѣматъ никакво прѣдвѣщателно значение и човѣкъ лесно ще може да ги различава, щомъ изучи себе си и вникне въ сѫщността на другите видове сънища.



IV.

Телепатични сънища.

Ще дойде денъ, може би, когато човѣкътъ, безъ да се впуша въ областта на свѣрхестественото и невъзможното, ще счита телефона и телеграфа като допотопни съобщителни срѣдства прѣвъ разстояние, Той ще изпраща мисъльта си гдѣто иска прѣвъ пространството.

Камиль Фламарионъ,

Телепатията е съзвучно трѣпение на два мозъка, както безжичната телеграфия е хармонично трѣпение на два разделечени апарати. Както електричеството прѣнася прѣвъ далечни пространства едно съобщение, тъй и всемирниятъ етеренъ флуидъ прѣнася мисъльта размѣнявана между двѣ сѫщества. Мисъльта привежда въ вълнение етерната субстанция, както звукътъ раздвижва въздуха. Природнитѣ закони сѫ еднакви на всѣкаждѣ, както въ физическата, тъй и въ астралната невидима областъ, а тъй сѫщо и въ полето на мисъльта. Както въ физическия миръ сѫществата се разбиратъ чрѣзъ звукъ, тъй и въ умственната областъ разбириятието става чрѣзъ мисъльта. Тя е езикътъ на сѫществата съ напрѣднала еволюция.

Ако размѣната на мислите прѣвъ разстояние въ физическиятъ миръ става въ будно състояние, то съобщението се нарича телепатично; а ако ли тая размѣна става въ време на сънь, било само отъ едната или отъ двѣтѣ страни между двѣ сѫщества, тогава съобщението се нарича телепатиченъ сънь.

Нека си представимъ, че синътъ се е изтъгналъ на лъглото си въ Парижъ и мисли за причинитъ, гдѣто баща му, живущъ въ Бургасъ, не му е изпратилъ отъ толкова време нито стотинка. Житеиските грижи сѫ обърнали мозъкътъ на бащата въ развълнувано море, гдѣто ако се хвърли камъкъ не ще може да се образува кръгъ. Но мръкva се и мозъчните вълнения на бащата утихватъ. Кагато той е вече дълбоко заспалъ, синътъ въ Парижъ е още буденъ, тъй като тамъ по-късно захожда слънцето. Той си мисли пакъ за пари. Гладътъ го стъга, а нѣма кой да го храни на вѣра въ тази далечна страна. Скача синътъ от чаенъ отъ лъглото си и силно извиква: «Или пари или ще се убия!» Бащата чува на сънъ тоя от чаенъ викъ на сина си и отъ страхъ се събужда. Разбира се, парите се изпращатъ телеграфически още на другия денъ. Подобни сънища не сѫ рѣдкостъ. Сега е вѣкътъ на самоубийствата и ония родители, които иматъ синове или дъщери въ странство, често сънуватъ такива сънища.

Телепатично съобщение посредствомъ сънъ може да стане и между сѫществата на физическиятъ и астралниятъ мирове, т. е. между животъ и тъй нареченитъ отъ насъ умрѣли.

Духътъ на една незабравима дъщеря може да събуди съ своятъ викъ заспалата си майка въ момента на опасностъ за живота ѝ, както и духътъ на нѣжната майка може да произведе викъ за да спаси отъ пожаръ люлката на милото си сираче.

При все, че животъ е пъленъ съ подобни случаи и внимателниятъ наблюдателъ може самъ да ги забѣлѣжи, ний ще наведемъ по единъ истински случай и отъ двата вида телепатични сънища:

1). Изъ Месинското землетресение. Войникътъ Франческо Гатто, служащъ въ Неполъ, очаквалъ мъ-

седъ Май за да се вънчае съ годеницата си Меникелла, млада Сицилиянка.

Единъ денъ землетрѣсението турило край на тѣхъ нитѣ нѣжни писма, като разрушило всичките имъ златни мечти.

Франческо твърдѣ късно узналъ за постигналото го нещастие и запитаъ телографически годеницата си, ала напразно чакалъ отговоръ. Слѣдъ четиредесетъ часа той пристигналъ въ Месина.

Като видѣлъ грознитѣ развалини, Франческо потрепералъ отъ ужасъ, и като се посъзвель, започналъ да си дума, че ако Меникелла го обичала, трѣвало да е останала жива. Той питалъ на всѣкаждѣ за нея. Кѣща на Капитанъ Фаччиола, гдѣто тя била службия, била разрушена.

Отчаенъ, Франческо тичалъ до тѣмна нощъ като лудъ изъ развалинитѣ и се услушвалъ дано чуе гласа на своята любезна. Но освѣнъ лая на кучетата, които се угощавали съ човѣшки лешове, той други гласъ не чулъ.

Горко плакалъ той, като дѣте зарадъ изгубеното си щастие и грохналь отъ умора дълбоко заспалъ.

Той вижда на сънъ Меникелла сама на единъ прозорецъ въ пламнала кѣща. Тя викала уплашена къмъ него: «На помощъ, Франческо ! На помощъ ! Спаси ме !»

Младиятъ човѣкъ скочилъ отъ лѣглото си и отишълъ да намѣри началника на командата, поручикъ Витторио Галло, когото едва сполучилъ да убѣди, че сънътъ му ще излѣзе вѣренъ.

Поручикътъ развѣлнуванъ потеглилъ съ едно отдѣление войници и нещастниятъ годеникъ.

Тѣ пристигнали до разрушената кѣща. Франческо се провикналъ колкото го гласъ държалъ : «Меникелла ! въ името на нашата любовъ, обади ми се !»

Отъ дѣното на развалинитѣ се чулъ жалостниятъ

гласъ на клѣтата годеница: „Жива съмъ! Спасете ме!“

Слѣдъ седемъ часова усиlena работа Меникелла бѣ извадена изъ развалинитѣ и прѣдадена на годеника ѝ.

Тя си спомнила че въ два часа сутринъта, при събуждането си отъ сънъ, плакала и викала Франческа на помощъ.

Тоя чудесенъ телепатиченъ случай е билъ контролиранъ отъ докторите Спинелли, Бонини и Калигарисъ.

2). *Изъ Руско-Турската война.* Капитанъ Феодоровъ, единъ отъ падналитѣ Руски герои за свободата на Българския народъ, въ боятъ при Стара-Загора на 19 Юлий 1877 г. е сънувалъ съдня сънъ въ послѣдната нощъ на земнията си животъ:

На 18 Юлий прѣзъ нощта, въ понедѣлникъ срѣщу вторникъ, поменатиятъ Руски офицеръ е билъ съ частъта си на засада въ мѣстността, гдѣто сѫ сега пѣхотинските казарми въ Стара-Загора. Той полѣгналъ въ спопитѣ на една нива, да си подрѣме, като държалъ юздитѣ на коня си съ прѣкаранъ на ржка поводъ. По едно врѣме той чува гласътъ на покойната си майка: „Ставай сине! днесъ ще бѫдешъ при мене!“ Тей се стрѣска отъ сънъ и вече не заспива.

Сутринъта прѣди да настѫпятъ пѣлчищата на Сюлейманъ Паша, капитанъ Феодоровъ е казалъ на своите другари: „Азъ съмъ Туркестански герой и грѣдитѣ ми сѫ окичени съ знакове за храбростъ, но днесъ трѣбва да падна убитъ. Моятъ сънъ ми откри това.“ И дѣйствително капитанъ Феодоровъ прѣзъ сѫщиятъ денъ падналъ убитъ въ боя при Ст.-Загора.

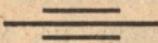
Както се вижда, за тоя видъ сънища човѣкъ нѣма нужда да прибѣгва до тѣлкуванietо на съновникъ, защото тѣ сѫ просто едно приемане и прѣдаване на мисли, които сѫществата размѣнятъ по между си по телепатиченъ путь. Този е путьтъ на ми-

съльта, която се движи по дадено отъ волята направление.

Членоветъ на Християнската Церква направляватъ мислите си по сѫщиятъ путь когато изпращатъ своите горещи молитви и благопожелания въ задгробниятъ миръ, за облегчаване положението на своите починали братя и сестри.

По сѫщиятъ начинъ дѣйствуваатъ и ония злобни сѫщества, родени за пакость на общежитията, които съ злопожеланията си могатъ да причинятъ известно влияние върху близните си,— това, което на обикновенъ езикъ се нарича „уроки“ или пъкъ „проклятие.“

Има мнозина, които биха се изсмѣли на подобни твърдѣния, но смѣхътъ на непосвѣтените въ окултната наука никога не ще може да затъмни истината таяща се въ неизученото съзнание.



Ясновидски и праволинейни или пророчески сънища.

Каза се по-рано, че както миналитъ събития сѫществуватъ въ видъ на излѣни клипета въ архивата на вѣчността, тъй сѫщо и бѫдещите такива се образуватъ прѣдварително въ клипета въ астралната невидима областъ, за да се отпечатватъ отпослѣ въ физическиятъ миръ като послѣствие отъ причините, които сѫ ги създали. Така че ясновидните праволинейни сънища се дѣлятъ на два вида: 1) Четение въ клипетата на миналото и 2) четение въ клипетата на бѫдещето.

Ако тия четения ставатъ въ будно състояние, наричатъ се на простъ езикъ гледачество. Тоя небесенъ дарь, за който апостолъ Павелъ споменава, е бивалъ оскверненъ прѣзъ вѣковетъ отъ злоупотрѣблениета на разни спекуланти и шарлатани, които сѫ станали при-

чина да се гледа на него съ лошо око отъ непосвѣтениитѣ въ тайнитѣ науки.

За по-лесно разбирание, ний можемъ да сравнимъ астралното клише съ грамфонната плака. И както на плаката е гравирана готовата за пѣение пѣсенъ, която ще трѣбва да се поставя само на грамофона за да се изпѣе, тѣй сѫщо и на астралната плака е гравирано прѣдстоящето събитие, изковано въ работилницата на невидимата областъ. Човѣшкото сѫщество съ своята чувствителностъ може да проникне въ астралната невидима областъ и да види порождената за него плака. Съ една дума, то ще чуе на сънь пѣсенъта, която ще му се изпѣе слѣдъ нѣколко дни или часове въ физическия миръ или пѣкъ ще види каква сѫдба се готви нему или на ближния му.

Но ще забѣлѣжатъ нѣкои: защо да се плашать така хората? Прѣди всичко нека се попитаме: има ли кой да ни пита насъ, да ли се плашимъ или не? Щомъ по силата на единъ природенъ законъ събитието се прѣдшествува отъ своятъ авангардъ — сънътъ, то не сме ний, които ще можемъ да го отмѣнимъ. Страхътъ е за нечистите съвѣсти. Прочее, на всѣки човѣкъ прѣстои да очисти съвѣстъта си и спокойно да посрѣща всѣко събитие, което го доближава.

Въ сънищата на сѫдбата по обширно е разглежда тоя тѣменъ за човѣшкото сѫщество въпросъ.

Въ праволинейнитѣ ясновидски сънища човѣкъ възприема събитията направо тѣй както ще се изпълнятъ или сѫ се изпълнили нѣкога, безъ всѣкакви заобикалки.

Тия сънища биватъ най-поразителни. Единъ привърженникъ на материалистичния свѣтогледъ ще си запуши ушитѣ, за да не слуша изложението на подобни факти и се увѣри въ тѣхната дѣйствителностъ, но прѣдъ дѣйствителността не трѣбва да се замълчава. Ед-

но връме езуитите тъй си затваряха очите и мълчаха предъ телескопа на Галилея, за да не видят и разбераатъ, че звездите съ цели слънца и планети, а не глави на златни гвоздеи набити въ небесния таванъ. Материялистичната вълна отъ XVIII вѣкъ прави вече своя отливъ за да блъсне въ океана на вѣчността естественната и услѣпителна свѣтлина на модерниятъ спиритуализъмъ. Анализъ на Лондонското психическо общество съ пълни съ факти отъ праволинейни сънища. Може би нѣкой ще ни упрѣкнатъ, за гдѣто ги пращаме все въ Англия и Америка за доказателства. Може би, тѣ съ въ правото си, защото, отъ незаинтересованост и дълговрѣменото робство къмъ чуждите мнѣния, ние българите сме останали назадъ въ изучаване на тайните науки. У насъ все още се отдава значение и цѣна кога нѣкой се рови изъ брошурите на Людвикъ Бюхнера и Карлъ Фогта, гдѣто се разправя твърдѣ популярно, макаръ и повърхно, че мисълта е секреция на мозъка, т. е. че умътъ се изпарява изъ мозъка подобно на роса! Но нека бѫдатъ спокойни приятелите! Ний ще наведемъ и мѣстни факти.

1). И. С; отъ Казанлѫкъ ни разправи слѣдния праволинеенъ сънъ: «Една ноќь сънувамъ, че стоя въ дюкяна си. Прѣдъ мене се яви Г-нъ Б. и ме покани да стана порождителъ на Н. за да се изтегли една сума отъ банката. Азъ му отказахъ и той си отиде. Като се събудихъ сутринта и отидохъ на дюкяна си, започнахъ да си мисля и да се питамъ: какво ли ще излѣзе отъ тоя неприятенъ сънъ? Току що се бѣхъ замислилъ така и се мѫчехъ да отгадая сънътъ си, ето че сѫщиятъ Г-нъ Б. влѣзе въ дюкяна ми. Азъ изтръпнахъ! Прѣложението му бѣше сѫщото каквото бѣше на сънъ.

— Е подписахте ли полицата? — запитахме ний прѣвидливиятъ сънувачъ. — Не! Азъ се ржководихъ

отъ сънътъ: Отказахъ му и той си излѣзе недоволенъ. Така се оттървахъ отъ една пропасть, въ която щѣхъ да влѣза и съ двата крака. Ако да не бѣхъ си спомнилъ за този сънъ, бихъ подписанъ.»

2). Х. Т. отъ Казанлѣкъ ни разказва слѣдниятъ поразителенъ сънъ: «Една нощъ, въ понедѣлникъ срѣщу вторникъ, сънувамъ, че дохожда при мене Х. отъ село Мъглижъ и ми поиска тридесетъ лева, да си настъкми нужната сума за купуване на единъ волъ, като добави, че Г-нъ К. спѣлъ и кога се събуди, щѣлъ да заеме отъ него и ми повърне сумата. Азъ му отказалъ. Прѣзъ денътъ, въ Вторникъ, азъ останахъ смаенъ като видѣхъ, че сѫщото лице се яви при мене съ сѫщото предложение въ гай-тънките му подробности, както бѣше и въ сънътъ ми. Азъ пакъ му отказалъ. Отпослѣ Г-нъ К. ми заяви, че дѣйствително спѣлъ слѣдъ обѣдъ, и че наистина ималъ съ тоя човѣкъ една смѣтка.»

Какъ се излѣха тия двѣ клишета преди да бѫдатъ отпечатани въ физическиятъ миръ? Тия двама приятели, чийто животъ ни е много добре познатъ нито сѫ помислювали даже да ставатъ порождители или да даватъ пари въ заемъ на помѣнатите лица.

3). Г-нъ П. Т. пожела да помѣстимъ и елѣдния фактъ: „Сънувамъ, че двѣтъ ми дѣца ме изпращатъ. Едното пада на прага и си разбива лицето толкова злѣ, че потича кръвъ. На другиятъ денъ по обѣдъ дѣйствително тѣ ме изпращаха и едното се прѣпъна въ сѫщиятъ прагъ. Голѣмо впечатление ми направи съвпадението, гдѣто кръвта потече отъ сѫщата страна на лицето му, която видѣхъ окървавена и на сънъ.“

4). Единъ сѫдия, който се намиралъ на почивка въ минералните бани Х., обичалъ да се отдалечава по разходки въ гората. Еднаждъ той закъснѣлъ на далечно разстояние и отъ умора билъ принуденъ да остане и нощува въ една усамотена кръчма.

Слѣдъ вечерята сѫдията билъ отведенъ на почивка въ една стая надъ конюшнята. Едничките обитатели на горската кръчма прѣзъ тая нощъ били кръчмарътъ съ жена си и гостенинътъ. Прѣди да си лѣгне, сѫдията внимателно прѣгледаъ стаята и заключилъ вратата. Той открилъ въ стаята една тайна врата, покрита съ перде, водяща къмъ една тѣсна стълба спусната въ тѣмна празнина. За всѣки случай той задрѣстилъ тая врата съ масата, омивалника и единъ столъ. Слѣдъ като заспалъ дѣлбоко, по едно време той билъ събуденъ и оплатенъ отъ нѣкакво скърдане. Присторило му се, че нѣкой натискалъ тайната врата и свѣтлина се мѣркала прѣзъ дупката на ключалката. Той се развидалъ, но никой се не обадилъ. Слѣдъ дѣлго измѣжуване отъ безсъние, най-послѣ той отдалъ всичко това на первно вѣзбуждане отъ умора и пакъ заспалъ.

„Сънувамъ, казва той, че въ сѫщата тая стая на сѫщото лѣгло лѣжи човѣкъ — азъ ли или другъ нѣкой, не зная. Тайната врата се отваря и кръчмарътъ влиза съ дѣлъгъ ножъ въ рѣка. Отзадъ на прага стои жена му, мръсна, въ дрипи, и закрива съ черните си прѣсти свѣтлината на фенеря. Кръчмарътъ, на прѣсти, приближава до лѣглото и забива ножътъ въ сърдцето на спящиятъ. Послѣ мѫжътъ хваща трупътъ за краката, а жена му — за главата и заедно го тѣтрятъ надолу по стрѣмната стълба. Една любопитна потънкостъ: мѫжътъ дѣржи съ зѣби тѣнкото колелце на върха на фенеря. Азъ се пробудихъ, като че отъ нѣкакво бутване по странитѣ на тѣлото ми, облѣнъ съ студенъ потъ, обхванатъ отъ ужасъ.“

Три години по-рано въ сѫщата мѣстностъ изчезналъ единъ Англичанинъ, а три години слѣдъ страшниятъ сънъ пакъ тамъ изчезналъ Викторъ Арно, адвокатъ.

Когато слѣдственитѣ власти попаднали въ диритѣ

на Викторъ Арно, съдията се сътиль, че въ неговиятъ сънъ се крие страшна дѣйствителностъ и се явилъ прѣдъ слѣдователя, тъкмо когато била разпитана жената на кръчмаря.

Тя разправяла, че въ кръчмата имало само двѣ стаи за спане, и че и двѣтѣ били на 24 Августъ прѣзъ нощта завзети отъ двама кираджии, които слѣдователътъ разпиталъ по-рано и които подтвърдили нейните показания.

„Тукъ азъ се намѣсихъ, казва съдията: Ами третята стая надъ конюшнята? . . .“

„Кръчмарката се разтрепера и като ме погледна, изведенажъ ме позна. Азъ като не можахъ да се въздържа, продължихъ: „Викторъ Арно напушва въ тая третя стая. Прѣзъ нощта вий влѣзохте тамъ съ мѫжътъ си, като държахте въ ръцѣ — вий фенеръ, а той — дълъгъ ножъ. Вий се качихте тамъ по стълбата отъ конюшнята, отворихте тайната врата и стояхте на прага, до като мѫжъ ви закла пѣтника, за да му вземе парите и часовника“.

„Съ една дума, разказахъ сънътъ, който сънувахъ прѣди три години. Слѣдователътъ ме слушаше смаенъ отъ тия разоблачения, а жената бѣше въ ужасъ съ ококорени очи“.

„Подиръ това, — продължихъ азъ, — вий заедно завлѣкохте тѣлото долу, при което мѫжъ ви държеше съ зѣби колелцето на фенеря.“

„Тогава жената помъртвѣла отъ ужасъ, па и зѣбите ѝ вече тракаха, проговори: «Ще рѣче вий всичко сте видѣли?» Но тя отказа посѣ да подпише показанията си прѣдъ слѣдователя“.

„Когато слѣдователътъ съобщи на мѫжътъ моятъ разказъ, той си помисли, че жена му го е издала и почна да я псува. Слѣдователно моятъ сънъ се оправда напълно и стана страшна дѣйствителностъ.“

„Въ конюшнята, подъ единъ дебель пласти торъ

се намъри трупа на злочастниятъ Викторъ Арно, а до него нѣкакви човѣчески кости, може би останките на Англичанина, който прѣди шестъ години изчезна сѫщо при такива тайнствени обстоятелства.“*)

Въ горѣзложениетъ сънъ, прѣдаденъ въ съкращение, ясно личи, че сѫдията е видѣлъ клишето на миналото, т. е. по убийството на Англичанина. Било е доста рано още за да може да се прѣдполага, че е видѣлъ бѫдещето клише по убиванието на Викторъ Арно.

На всѣки случай било е писано, щото единъ чиновникъ отъ сѫдебното вѣдомство да прѣнощува тамъ, за да се открие чрѣзъ ясновиденъ сънъ това разбойническо свѣрталище.

Казахме по-горѣ, че човѣшкото сѫщество може да види астралното клише и въ будно състояние. Прѣсенъ е още случаятъ съ Римската гражданка, която на 2 Декемврий 1908 г. видѣла прѣдварително клишето на землетрѣсението, което слѣдъ 26 дена трѣбаше да се отпечата въ физический миръ, за да разруши Месина и опустоши Калабрия. Тая почтена госпожа бѣ написала писмо на Италиянския кралъ съ молба, да се изпразни Месина, за да се спаси поне населението отъ наблизаващата катастрофа но нейниятъ лѣкаръ, Д-ръ Сарти, като човѣкъ на науката, видѣлъ въ своята пациентка само единъ халюциниранъ субектъ и намѣрилъ за добрѣ да задържи писмото у себе си, вѣроятно отъ страхъ да не мине прѣдъ общественото мнѣние за суевѣрецъ и да се урони престижътъ му. Въ лицето на тоя докторъ ний всинца трѣбва да осаждимъ себе си, защото се мислимъ, по една стара привичка, че сме изучили всичко на свѣта, а въ сѫщностъ или доста малко или нищо не знаемъ. Този е единъ случай гдѣто Провидѣнието искаше да даде възможность поне на вѣрващите да се спасятъ

*) Изъ Тайнственното, отъ Камиль Фламарионъ. Прѣведено на Български и издадено отъ Книжарницата на Д. Головъ, София.

отъ катастрофата, но невърието на единъ само че-
ловѣкъ побърка на всичко. Трѣбаше на сѫдбоносния
28 Декември да се разрази страшната катастрофа,
за да бѫдатъ заставени ученитѣ на земното кѫлбо да
обръщатъ по-голѣмо внимание на фактитѣ, които всѣ-
ки е длѣженъ да проучава.

VI.

Астрални сънища.

Разходка на двойника въ невидимата областъ. Срѣща съ духовете на умрѣлите. Срѣща съ създанията на миевъльта.

Въ полигонниятъ сънъ загатнахме, че когато физическото тѣло спи, етириятъ организъмъ на сѫществото, или тѣй нарѣчениятъ двойникъ, може да се отлѣчи и се отзове въ астралната областъ, която между другитѣ невидими области е най-близка по прилика на физическото поле. Тая областъ е резервоарътъ, — житницата, гдѣто се прибира земното човѣчество слѣдъ като е минала косата на смъртъта и отъ гдѣто наново се засъва въ нивата на физическия миръ; тя е облакътъ, отъ гдѣто натѣгналитѣ духове отъ желание за въплътенъ земенъ животъ падатъ като дъждъ върху грѣшната земя. Въ тая областъ нашиятъ отлѣченъ двойникъ, заедно съ съзнанието, странствува по нѣкога въ врѣме на сънъ и се срѣща съ обезпълтениятѣ духове на своитѣ близки, роднини и приятели; отъ тамъ той черпи сила и вдъхновение за борба въ земниятъ животъ; тамъ се той напоява съ нужднитѣ флуидни сили, които завлича въ тѣлото си на физическиятъ миръ, като го освѣжава и заягчава за нови борби въ пажя на вѣчното съвѣршенство.

Тия истини много странно звучатъ въ уши ти на приятеля X.*., който си мисли, че прѣзъ врѣме на сънъ се движи само въ полигонното поле, т. е. въ

полето на мозъчните центрове. Той непременно ще заключи, че и астралните сънища съдържат, и ще съществува да бъде правът, ако тия сънища не съдържат въ себе си предвъзстановителни елементи. Но, отъ фактите се вижда, че не е така. Мозъчните центрове съдържат всесилни да представляват на съзнанието разни сцени пръвично на сънъ, но не и такива, които предвъзстановяватъ. Тъкмо могатъ само да изровятъ нещо забравено изъ архивата на паметта. Предвъзстановителното изкуство не е достояние на мозъчните центрове, които съдържат само затворници-архивари. А само свободното съзнание, облечено въ двойника, има възможност във времето на сънъ да проникне въ астралния миръ, гдѣто обитаватъ нашите починали братя — духовете на угласналото земно човечество.

Като играемъ ролята на горѣпоменатия X.** ний често си казваме: „Кой знае дали има онзи свѣтъ! Никой не се е върналъ отъ тамъ, че да ни каже.“ Но ний не се същаме, че във времето на сънъ често посещаваме този съмнителенъ свѣтъ. Положителна истината е, че ние всинца сме се върнали отъ онзи свѣтъ и ако не можемъ да помнимъ миналото си, за това сме криви самите ний, защото твърдѣ безогледно сме се отдали подъ влиянието на грубата материя. Нашите желания и страсти съдържатъ паметта ни до неимовѣрностъ. Щомъ човекъ има силенъ умъ, за да изучава и разбира законите на Вселѣнната, а не може да помни, че е съществувалъ по-рано и не знае гдѣ е билъ и какъ е дошелъ тукъ на земята, — това не показва ли, че той е падналъ много низко въ тинята на грубата материя? Ний искаемъ да помнимъ миналото си съществуване, за да можемъ да повръзваме въ съществуванието на задгробниятъ миръ. Не може пияницата да помни кога и какъ е билъ пренесенъ отъ кръчмата въ дома си или въ затвора. Той само ще се чуди какво е станало съ него, както

се чудимъ и ний, отъ кждѣ сме дошли на тоя свѣтъ и кой ни е прѣнесълъ.

Ний всинца трѣбва да се стрѣмимъ по пѫтя на съвѣршенството, посоченъ отъ Божественния посолникъ — Иисуса, който най-ясно си е спомнялъ за своето славно минало, обрѣщайки се къмъ Небесниятъ си Отецъ: „И сега прослави ме ти, Отче, у самаго тебе, съ славата, която имахъ у тебѣ приѣди създаніе мира.“ (Иоан. 17; 5).

Това опомнѣніе въ миналото е достояние само на ясновидците, които сѫ измили и изчистили прозорците на душата си, за да може да се гледа свободно прѣзъ тѣхъ. Ний всинца ще можемъ да прогледамъ въ миналото си, като изчистимъ душевните прозорци отъ разните материални нечистотии. За да има прозорливостъ, човѣшкото сѫщество не трѣбва да затѣмнява тия прозорци нито съ мъгловините на тъмна Венера, нито съ тежките изпарения на Бакуса, нито пъкъ съ тинята на Епикура.*). Въ човѣшкото сѫщество се криятъ сили въ потаено състояние, които се проявяватъ само при чистъ природенъ животъ. Вместо да извиняваме нашите слабости съ природата, нека се вгледаме понапредъ въ собственния си животъ и видимъ дали той е съобразенъ съ законите на природата. Ний често хвѣрляме вината за нашите прѣгрѣшения върху природните закони, като казваме, че свѣтътъ билъ такъвъ, че тѣй сме се били родили съ грѣхове и съ грѣхове ще изкараме. Но това сѫ само Адамовски извиненія. Щомъ веднажъ съзнаваме, че се намираме въ кривъ пѫтъ, ний сме длѣжни да го напустнемъ окончателно и тежко и горко на ония, които съзнателно още вървятъ по тоя пѫтъ!

Ако нашиятъ животъ трѣптеше въ хармония съ природните закони, то дарбата на ясновидството не

*) Блудство, пиянство и чревоугодие.

щъше да бъде рѣдкость, каквато е сега при съвременния тежъкъ животъ. Съвсѣмъ погрѣшно е мнѣнието на ония материалисти, които си обясняватъ ясновидството на нѣкои святи богоугодници съ халюцинацията — резултатъ отъ едно противоестествено въздържание. Напротивъ, съвременната наука е въ положение да твърди, че човѣкъ се изражда не отъ въздържание, а отъ невъздържанието, което епикурейскиятъ повѣй на нашите дни поставя като цѣль въ живота. Недостойно е за човѣшкото сѫщество да кисне още въ блатото на грубия материализъмъ и да трови душата си въ отвратителни изпарения и газове.

Но дохажда единъ частъ, когато тия отровни за душата газове се изпаряватъ за кѫсо врѣме, като ѝ се дава възможность да се опомни и се поосвободи отъ влиянието на грубата материя. Това става въ врѣме на сънъ, когато двойникътъ се излѣчва отъ тѣлото и повежда нашето азъ изъ полетата на невидимата областъ.

И какво означаватъ тѣзи астрални сънувания, ако не дѣйствителни срѣщи? Ако всичко това е лъжа, то защо се сбѫзватъ сънищата? Ако покойниятъ баща се присъни на сина си и му каже: «Утрѣ майката ще ни дойде на гости,» и ако казаното се сбѫдне, то кой може вече да разубѣди синътъ отъ вѣрата му въ астралните сънища? Ако нещастната отчаена дѣщера се срѣщне на сънъ съ покойната си майка, която ѝ благовѣстява годявка, и ако благовѣстието се изпълни още на сутринъта, то кой би могълъ да разколебае вѣрата на бѣдното сираче, останало само-самичко на тоя свѣтъ?

Трѣбва да се позамислимъ малко когато въ не-вѣдението си хвѣрляме каль срѣщу свѣтлината, която ни иде отъ незнайната областъ.

Но нека говорять фактитѣ :

1). Цицеронъ разказва какъ духътъ на единъ

покойникъ открива чръзъ сънъ убийците си и материалното си тѣло, което е било заровено въ торъ.

2). Покойниятъ министръ Петковъ наскоро прѣди насилствената си смъртъ сънувалъ, че се срѣща съ другаря си Стамболова, който му казалъ: „Скоро ще дойдешъ при мене.“

3). Г-ца X. отъ Казанлъкъ, нѣколко дена прѣди смъртта си, сънува, че се срѣща съ единъ познатъ ней покойникъ, който ѝ казва: «Недѣлъ плака толкова за сестра си, защото и ти скоро ще дойдешъ при нея.» Нѣколко дена само слѣдъ тоя сънъ, Г-ца X., на гледъ здрава и читава, ненадѣйно отпадна и замина при сестра си въ вѣчността. Тоя поразителенъ случай,— протестъ отъ невидимата областъ срѣшу нашето невѣрие,— бѣ наведенъ отъ Н. Пр. епископъ Йосифъ при погребението на покойната.

4). Четемъ въ „Задгробенъ миръ“ год. I:

„Подполковникъ Г. заедно съ своето сѣмейство живѣялъ въ една стара турска кѫща. Слѣдъ като сѫ биле въ нея за доста дѣлго време, Госпожата сънува, че единъ старецъ ѝ се явява на сънъ и ѝ казва, че кѫщата на втория денъ по пладнѣ ще се срути, и че тя, заедно съ всички, трѣбва да напусне кѫщата прѣди това време. Като се събужда, тя разказва на мѣжа си за съня и макаръ да не давали значение на това, рѣшили да идатъ на лагера, за да прѣкаратъ деня. Около пладнѣ, тичешкомъ идва вѣстовоятъ, който блѣденъ като платно разказалъ, че кѫщата потънала въ земята.“

Четемъ въ „Видѣлина“ год. I кн. II:

Г-ца А..., днесъ Г-жа на 68 год., е била болна отъ една сериозна болесть въ младите си години. Една нощъ вижда, умрѣлата отколѣ своя баба, която не е виждала никога, че държала въ рѣжата си едно пише съ латински надписъ и като се приближила къмъ лѣглото на болната, казала: «Ако не ти дадашъ отъ този

лѣкъ ще умрешъ». На утринята, като дохожда лѣкаря С. Х., разказва му се съня, който никакъ не му направилъ добро впечатление; лѣкарътъ съ негодуване казалъ, че не може да посещава единъ домъ, въ който върватъ на подобни глупости.

На утринята, обаче, той дохожда неочеквано и поисква да му се разкаже съня; «понеже, добавилъ той, и азъ сънувахъ подобенъ: единъ аптекарь настояваше много, като ме хвана даже за врата, да ми посочи едно пише, отъ което, ми каза, ако не дамъ на Г-да А..., тя ще умрѣ. Шишето носеше надпись: „Мизскъ“. Доктора прѣписалъ тогава Мизскъ на болната и тя оздравѣла.

6). Огъ сѫщото списание, год. VI кн. VII извличаме слѣдниятъ фактъ :

На Димитъръ Вълчановъ дюкянджия въ Гюлеркьой, Шуменско му обрали една вечеръ дюкяна. Като видѣлъ, че съ такъвъ голѣмъ трудъ спечелениятъ капиталъ е загубенъ, той се отчаялъ и не знаелъ какво да прави. По природа добрякъ, скроменъ и смиренъ, той, вместо да хули, почналъ да плаче и да се моли прѣдъ иконата на Св. Богородица и това продължавалъ да прави нѣколко часа наредъ, до като заспалъ. Тогава гледа въ съня си, че идва при него старъ човѣкъ и му казва: „Зашо плачешъ? твоята стока я открадна хазяинъти ти и ето тя е скрита въ кѣщата му на тавана“. Като се събужда, той си спомня съня, отива съ една свѣцъ въ двора на хазяина си, където имало място откъмъ обора да се гледа на тавана. Като надникналъ вижда, че всичката стока е тамъ скрита. Връща се въ дюкяна и почналъ да вика. Събиратъ се съсѣдите, кметът и други, заявява имъ, че подозира хазяина си, и наистина че намиратъ стоката на тавана.

По-лесно е да се разбие съ глава желѣзна врата, нежели да се оборвашъ такива факти, които ежедневно

изпъкватъ въ живота. Наистина, свѣтътъ трѣба да се възмущава отъ присмѣвитъ и закачкитъ на нѣколцина самозванци, които мислятъ да сѫ взели въ монополь науката и които на всѣка крачка подиграватъ проститъ хорица, за гдѣто вървали въ сънища. Тѣзи приятели не знаятъ и не подозиратъ даже, че сънищата съдѣржатъ непокojтнатъ и неизученъ още цѣненъ материалъ, който ще даде голѣмъ потикъ за напрѣдъка на человѣчеството по пътя на вѣчната еволюция. Человѣкъ би билъ най-глупавото сѫщество на свѣта, ако мисли, че едната третиня отъ живота му, що съставлява сънътъ, се прѣкарва само въ изтѣгание и почивка върху лѣглото, безъ никаква дѣйностъ на вътрѣшното азъ.

За поклонниците на незадоволяващия материализъмъ подобно едно твърдение ще бѫде безсъмѣно цѣла глупостъ. Но тѣ сѫ свободни да вървятъ по своятъ пътъ, който макаръ и да заобикаля, ще ги доведе рано или кѣсно пакъ до интегралната мисъль на человѣчеството. Сега не е потрѣбно нѣкой да се загрижва за тѣхъ и да ги убѣждава въ спиритуализъма, защото ще бѫде безполезно. Хлѣбътъ не се дава за тия, които го тѣпчатъ, но за ония, които иматъ нужда отъ него — алчущитъ за истината и правдата. Нашето желание е само това щото ония, които съ гордостъ наричатъ себе си материалисти, а не познаватъ още сѫщността на материията, да вникнатъ въ себе си за да познаятъ своето духовно богатство, та да бѫдатъ малко по-толерантни къмъ ония, които тѣ счиtatъ за заблудени. Подигравкитѣ изобличаватъ винаги дълбоко невѣжество и сѫ достояние само на слабитѣ натури. Цѣла безмислица ще бѫде да се обрѣщаме подигравително къмъ нѣкого, защото той ималъ по различенъ мирогледъ. Свободата на мисъльта трѣба да се уважава, защото отъ нея ще изгрѣе истината. И ония, които не сѫ приели истината даромъ, т. е.

които не съм я завладѣли по-рано, прѣзъ миналите си съществувания, ще я приематъ съ трудъ чрѣзъ свободната мисъль. А който тѣличе свободната мисъль, той подчертава своето невѣжество и невѣротърпимостъ и не е достоенъ да живѣе между обществото, което той подиграва на всѣка крачка. Има не малко люде между настъ, които мислятъ, че като се насмѣятъ и нагаврятъ съ вѣрата на своите бащи и прадѣди, ще докажатъ съ това, че съм напоени съ наука и дѣлбоки познания. Ала това имъ е простено, защото се намиратъ въ дѣтиството на своята еволюция. Когато настѣпятъ изпитанията, които спиритистите наричатъ страдания, всѣки ще започне да се съща, кждѣ се намира пътъ на истината и правдата. Когато рѫжданата на човѣка се слющи подъ ударитъ на чука и наковалнята, тогава той проблѣсва озаренъ отъ горѣ и очите му се отварятъ за да види колко низко е стоялъ въ праха на жалката материя.

Къмъ астралните сънища могатъ да се причислятъ и срѣщите съ създанията на мисъльта или тѣй нарѣчените мисъль-форми и мисъль-тѣла. За да можемъ по-лесно да разберемъ сѫщността на мисъль-формите и мисъль-тѣлата, нека си спомнимъ казаното на стр. 10 за творческата сила на мисъльта и за възможността да биде тя фотографирана. Тукъ ний можемъ да отидемъ по надалечъ, като кажемъ, че мисъльта като се прояви навѣнъ отъ мозъка, може да се материализира т. е. да добие образъ и да оживѣе. Такова едно временно сѫщество, акумуляторъ на флуиди около нашата мисъль, се нарича мисъль-форма. Ако тѣ иматъ подобие на човѣкъ, тогава тѣ носятъ име мисъль-тѣла. Астралната невидима областъ е пълна съ такива временни сѫщества — създания на човѣшката мисъль.

Но достатъчно ли е само такова едно кратко пояснение за мисъль-формите? Едно напрѣднало човѣщ-

ко същество, което пръкарва на земята чистъ духо-
венъ животъ, лесно ще може да се излъчи въ време
на сънъ и да се нагледа съзнателно на всъкакви ми-
съль-форми и свободни тъла на невидимата областъ.
Но кой ще повърва въ настоящия скептически въкъ
на разкази за видѣни въ астрала мисъль-форми? Ето
зашо за обикновенитѣ люде, притежаващи груби схва-
щания, ще тръбватъ по-осъзателни доказателства, нѣ-
що по ефикасно, което да може издъно да раздруса
и прѣмахне тѣхния закрѣпнай скептицизъмъ. Тукъ
ний ще наведемъ единъ истински пояснителенъ при-
мѣръ, който, върваме ще биде достатъченъ за да си
съставимъ понятие за същността на мисъль-фор-
митѣ.

Докторъ Фюгеронъ въ книгата си „La Survivance de l'âme“*) на стр. 131 разказва, че въ 1889 г. ин-
женеръ Дональдъ Макъ-Набъ е сполучилъ да фотографира сънката на една мома, която се появила въ ста-
ята му, до единъ падналъ въ летаргия субектъ. Когато
субектътъ се събудилъ отъ летаргическиятъ сънъ, ин-
женерътъ му представилъ портрета. Установило се,
че привидението е било възвръщане на една ста-
ра рисунка отъ прѣди нѣколко вѣка, която направила
нѣкога си голѣмо впечатление на субекта, когато той
е билъ въ будно състояние. Слѣдователно, казва Д-ръ
Фюгеронъ, това е било единъ образъ съществуващъ
въ мозъка на субекта, който не само че се е обекти-
виралъ (проявилъ се навънъ), както въ една обикно-
вена халюцинация, но се е още и материализиралъ.

За да имаме една побѣдна прѣдстава за астрал-
нитѣ сънища, ще тръбва да прибавимъ още, че въ
невидимата областъ обитаватъ и тѣ нарѣченитѣ при-
родни духове или елементали, които не сѫ отъ на-
шата човѣческа еволюция. Тамъ е обиталището на

*) Може да се набави отъ „Librairie Hermétique“, Pa-
ris, 4, Rue de Furstemberg, 4.

разни земни и неземни същества и мисълъ-форми, които могат да изненадатъ човѣка, когато той се отлъчва временно отъ тѣлото си въ време на сънь, за да посѣща тоя енциклопедиченъ миръ, или пъкъ когато напуска окончателно тѣлото си въ физическиятъ миръ за да се прѣсли тамъ за по дълго време.

Много пѫти човѣкъ вижда на сънь не само човѣци, но и разни фантастични същества. Това сѫ обитатели на астралниятъ миръ. Человѣческото същество, което се излъчва въ време на сънь отъ земната си черупка, бива много пѫти подплашвано отъ астралните обитатели и заставено да се скрива въ своята физическа броня-тѣло. То се събужда набързо въ физическиятъ миръ, и макаръ и да е още разтреперано отъ страхъ, счита се щастливо, че се е оттървало отъ гонението на негостоприемните астрални обитатели. Напразно ще обрѣщаме съновника въ такъвъ единъ случай. Тия сѫ дѣйствителни срѣщи и слѣдователно нѣматъ нужда отъ тълкувания, както алего-ричните сънища.

Алегорични сънища (Астрални ребуси).

Въ повечето случаи на човѣшкото същество се поддава да схваща готвящето се събитие чрѣзъ тѣй нарѣчените въ окултната наука метафорични или алего-рични сънища. Тия прѣдѣстия се прѣдаватъ по иносказателенъ пѫть, за да се даде възможность на мислящето същество да упражнява умътъ си чрѣзъ разрѣшаване на астралните клишета — ребуси.

Въ обикновените съновници се даватъ подробни тълкувания на алего-ричните сънища, които при все че сѫ наредени отъ индийските мѫдреци и прѣработени чрѣзъ дългата практика на сънетълкувателите, все пакъ ще кажемъ, че сѫ чужди сборници отъ съ-

нища, които можат да ни послужат само за ръководство при нареждането на единъ собственъ научно изясненъ съновникъ, нуждата отъ какъвто се налага за всѣкиго.

Единъ съновникъ за да бѫде вѣренъ, трѣбва прѣди всичко да е личенъ и изпитанъ отъ самитѣ настѣ, защото не всѣкой еднакво вѣзприема и не всѣкиму еднакво се прѣдава. При все това, въ такива сборници отъ алегорични сънища има тѣлкувания, които имать нѣщо общностно и излизатъ винаги вѣрни за когото и да било. Напримѣръ, да сънувашъ, че грѣмъ падна върху кѣщата на нѣкого, означава винаги смѣрть, както да сънувашъ землетрѣсение; да сънувашъ, че се давишъ въ мжна вода, прѣдвѣща винаги болесть и опасность за живота; да сънувашъ, че убивашъ змия, означава винаги поражение на неприятеля.

Така щото не е мжчна работа за всѣко едно заинтересувано лице, щомъ сънува нѣщо, излизаше вѣрно споредъ съновника, да си го отбѣлѣжи и да го утвѣри за себе си, а особено щомъ се повтори и потрети. По такъвъ начинъ ний ще се сдобиемъ свъ собственъ алегориченъ съновникъ.

При тѣлкуванието на сънищата трѣбва да се внимава най-много върху подробнотѣ на единъ сънъ. Ний ще можемъ въ кжсо врѣме да навикнемъ сами да тѣлкуваме сънищата си, щомъ внимаваме и слѣдимъ какъ най-малкитѣ потѣнкости на съня се прилагатъ на дѣло и отговарятъ на физическиятъ миръ. Нѣма да бѫде излишно да посочимъ на нѣкое приѣми досѣжно сбѣдването на сънни подробноти:

Нѣкой си А сънувалъ, че хваща три малки рибки и започва да ги пуска да си живѣятъ въ едно шише пълно съ вода. Прѣдъ това време той изтѣрвалъ едната рибка, а само двѣтѣ влѣзли въ шишето. Ако ни се прѣстави за разрѣщение такъвъ единъ

ребусъ, мѣжно ще можемъ да го разрѣшимъ; щомъ нѣмаме лична практика. Отъ съновника можемъ да знаемъ само това, че дребната риба означава скѣрби и грижи. Но какви ще бѫдатъ тия грижи, ний ще можемъ да научимъ това само отъ подробноститѣ. На другиятъ денъ барабанътъ биелъ за свикване запаснитѣ войници на тринедѣлно обучение. Прозорливиятъ сънувачъ могълъ вече да прѣвиди, че тритѣ рибки означаватъ тритѣ недѣли и че едната отъ тѣхъ ще бѫде спечелена, понеже едната рибка не влѣзла въ шишето. Така или инакъ, щастието на А поработило и той сполучилъ да се оттърве само съ двѣ недѣлно обучение, когато другаритѣ му си изкарватъ три недѣли.

Другъ единъ, нѣкой си Б, сънувалъ че се дави въ една голѣма мѫтна вода. На брѣга той вижда какъ петь человѣка му подаватъ спасителни дѣски и пржтове и какъ всичките имъ усилия отиватъ напразно. Най-сѣтнѣ, единиятъ отъ тѣхъ, който се отличавалъ съ дѣлга брада, се спушта въ водата и го спасява. На другиятъ денъ сънувачътъ тежко заболѣва. Въ разстояние на единъ мѣсецъ той промѣнява петь доктори, но помощъ не намѣрилъ. Размишленията го довеждатъ да си спомни за брадатия спасител, който го избавилъ на сънъ отъ мѫтната вода. Той започва да сравнява сънътъ си съ дѣйствителността и въ лицето на единъ отъ докторите познава брадатия спасител. Повиква той брадатиятъ докторъ и отдава сѫдбата си само на него. Въ едно кѫсо време болниятъ оздравѣва. Сънътъ го упѣтва, за да може да разбере, че само брадатиятъ докторъ ще го спаси.

Огъ горнитѣ два примѣра може ясно да се разбере, какво голѣмо значение имать подробноститѣ и потънкоститѣ въ единъ сънъ.

Излишно е да даваме примѣри отъ алегорични сънища, когато животътъ е прѣпълененъ съ такива. Достатъчно е да си спомнимъ само за ония ребусни

сънища, които ни се представятъ за разрешение при смъртните случаи. Но нека споменемъ само за три такива поразителни прѣсни случаи, които ще ни напомнятъ за още много такива:

1). Единъ нашъ приятель Г. И. сънувалъ, че неприятель го рѣгналь въ грѣдитъ съ ножъ. Слѣдъ 24 часа той издѣхналъ отъ порокъ на сърдцето.

2). Покойниятъ министъ Петковъ, въ надвѣчерието на насилствената му смърть, сънувалъ, че шапката му пада въ една пропасть и той, при надвѣсването си да се сгромоляса слѣдъ нея, събужда се разтреперанъ отъ страхъ. Знаемъ, че Петковъ бѣше фаталистъ и на другиятъ день не е искалъ да излязя отъ домътъ си, но приятели го заставили да поизлѣзе край София, гдѣто падна пронизанъ отъ куршума на Александъръ Петровъ.

Отъ гдѣ сѫ знаели тия двама нещастници, а може би и щастливци, че ще заминатъ въ невидимиятъ миръ само слѣдъ нѣколко часа, та да си нагласятъ по единъ полигоненъ сънъ?

Г-жа X . . . , сънува, че малкото ѹ братче пада въ кладенецъ безъ да могатъ да го извадятъ. Слѣдъ нѣколко мѣсѣца сѫщото ѹ братче пило сѣрна кислота и починало. Сѫщата Г-жа сънувала дѣтето си, че пада въ кладенецъ. Още на другия день дѣтето ѹ неочеквано почина.

Много смѣшни ставатъ нѣкои материалисти, когато, съ отричанието на подобни поразителни факти, подчертаватъ своето незнание. За да можемъ да разберемъ дѣйствителността отъ съня, трѣбва по-малко да навирате главитѣ си въ тинята на упоителната груба материя, която ни кара да се забравяме.

VIII.

Сънища на сѫдбата (Орисница).

Въ пътя на вѣчната еволюция, согласно зако-

на за алтернативитѣ (смѣнянията), по който се управлява вселѣнната, човѣческото сѫщество постоянно прѣминава ту въ видимиятѣ, ту въ невидимиятѣ за настъ миръ, т. е. прѣражда се. Би трѣбвало да сме съвсѣмъ повърхностни, за да мислимъ, че щомъ дадемъ грѣбъ на земята, всичко ще се свърши съ настъ. Вѣчниятѣ законъ на смѣните въ природата протестира срѣщу подобно умозаключение на човѣка. Ний виждаме, че слѣдъ денътъ слѣдва нощъ, а слѣдъ нощта иде пакъ денъ; Лѣтото и зимата се смѣняватъ по сѫщиятѣ законъ; водите на океанътѣ се подчиняватъ тѣй сѫщо на тоя законъ, като се движатъ по единъ вѣченъ крѣгъ между небето и земята. Ако издигнемъ очите си къмъ небето, или вникнемъ въ нѣдрата на земята, на всѣкаждъ ще съзремъ господството на тоя вѣченъ законъ. Като се взремъ даже и въ себе си, ний ще констатираме циркулацията на кръвта и неизпрѣстанната смѣна на атомите съставляващи нашиятѣ организъмъ.

Нека се попитаме тогава ний: защо човѣшкото съзнание ще прави изключение, да се не движи въ крѣга на тоя вѣченъ законъ. Би било цѣль скандалъ, ако това съзнание, което анализира и изучава законите на вселѣнната, бѫде изключено отъ крѣга на тоя великолѣпенъ законъ и уничтожено! Не! Така могатъ да мислятъ само материалисти. Вѣрното е, че човѣшкото сѫщество вѣчно сѫществува и се прѣражда до окончателното си усъвѣршенствуване, съгласно закона на прогреса.

Въ всѣки единъ отдаленъ животъ човѣкъ самъ си изковава сѫбините и постоянно се усъвѣршенствува. Умствениятѣ и нравственъ багажъ, чо той самъ си е спечелилъ въ миналите сѫществувания, никой не може да му отнеме. Той постоянно го носи съ себе си и при всѣко прѣраждане му служи за основа на по-нататъшни придобивки. Не е вѣрно твърдѣнието

на нѣкои мѣдрувачи оть материалистичната школа, че човѣкътъ се ражда като една топка каль, оть която учението и възпитанието могли всичко да направятъ. Достатъчно е само да се взремъ въ живота, за да констатираме, че прѣстѣпници се намиратъ между всички класи на обществото, както и поредъчнитѣ могатъ да изпѣжнатъ изъ между най-развалени съмейства. Вроденитѣ способности на сѫществата свидѣтелствуватъ за тѣхнитѣ минали сѫществуванія.

Като говоримъ за по-нататъшни придобивки, не трѣбва да смѣсваме тута никакви материалини блага, които нѣматъ нищо общо съ нравственно-духовніятъ багажъ. Ний всички виждаме, какъ и богати и сиромаси заминаватъ, като оставатъ имотитѣ си, а тѣлата си прѣдаватъ на черната земя за пиршество на червеитѣ.

Человѣкътъ когато се прѣражда оть невидимата областъ въ физическия миръ носи съ себе си своята сѫдба. Това що има да прѣкарва главата му въ физическиятъ миръ, му се съобщава прѣдварително прѣди да замине да гостува върху грѣшната земя. Дава му се да разбере още, че като отива да се прѣсъльва въ новиятъ земенъ животъ, той не може да разчита тамъ на такива успѣхи, каквито неговиятъ капиталъ не може да създаде. Ако има да му пати нѣщо главата, ще го изпали, защото зародиштъ на бѫдещитѣ теглила се намира въ неговия капиталъ. Това е сѫдбата. Така щото, ако ний въ земниятъ си животъ започнемъ да проклинаме сѫдбата, трѣбва да знаемъ, че проклинаме сами себе си, защото сами сме си изковали тая сѫдба. Тя не е Божие прѣдопрѣдѣление, както мислятъ нѣкои богослови, а послѣдствие на нашитѣ минали дѣла. Въ настоящиятъ си животъ ний сърбаме онова, що сме дробили прѣзъ единъ миналъ животъ, а сѫщевременно дробимъ и за въ бѫдеще.

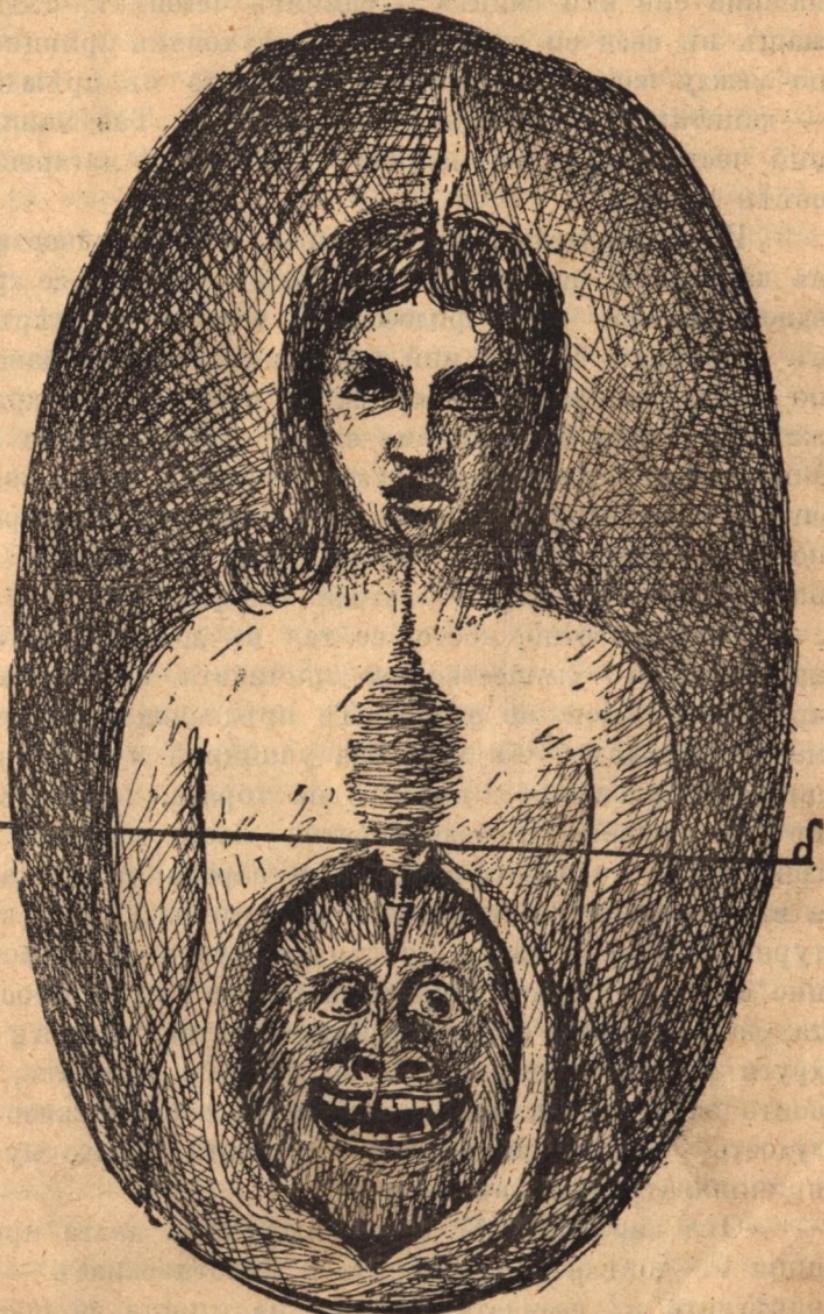
Ний земнитѣ често натякваме на Бога, за гдѣто ни е тѣй злѣ описалъ, безъ да знаемъ, че ний сами

сме се орисали. Прѣчкитѣ, що срѣщаме въ живота си, сѫ поставени отъ самитѣ настъ. Законътъ за Кармата — отплатата е единъ вѣченъ законъ. Ний сме длѣжни сами да се изчистимъ отъ рѣждата, що сме натрупали около себе си. Тоя законъ е неумолимъ и за никого не прави изключение. За увѣрение на това ще трѣбва да се обѣрнемъ къмъ Свѣщенното Писание. Знае се отъ книгитѣ на Ветхиятъ Завѣтъ, че пророкъ Илия не е получилъ отплата, за гдѣто изклалъ жрецитетъ на Баала, а си отлѣтѣ непокожнатъ въ невидимата областъ. Така че, вѣчниятъ законъ, напомненъ отъ Иисуса на Петра, че който ножъ вади, отъ ножъ умира, не е засѣгналъ Илия. Би трѣбвало тогава Иисусовитѣ думи да не сѫ законъ, а капризъ. Виждаме, обаче, че тѣ сѫ законъ, защото, макаръ и слѣдъ вѣкове главата на Илия трѣбваше да падне въ лицето на Ивана кръстителя, за когото Иисусъ свидѣтелствуваше, че той бѣ сѫщиятъ Илия, (Иоанъ XI 14, 15, Мат. XVIII 12). Даже и за тоя великъ пророкъ, който отваряше пѣтътъ Господенъ, нѣма пощада.

Може ли Провидѣнието да създава подобни жестоки закони, ще попитатъ нѣкои? — Нека оставятъ Провидението на покой ония, които не вѣрватъ въ Провидение. За тѣхъ този е единъ естественъ законъ, който тѣ винаги срѣщатъ въ живота си: който вѣрви на криво, никога не му вѣрви направо. Даже и свободни мислители, като Максимъ Горки, твърдятъ, че който вѣрши криви работи (илле), не му вѣрви на добрѣ. Разплатата започва може би още въ тоя животъ.

Нашиятъ животъ прилича на едно вѣртено съ прѣжда, която сме прѣли въ едно минало сѫществуваніе. Възелитѣ, що изобилствуватъ по дѣлжината на нишката, представляватъ прѣчкитѣ, които ний сами сме си навѣрвали отъ небрѣжностъ въ миналото, и които сме длѣжни сега да изглаждаме прѣзъ великата машина на земниятъ животъ. (Виж. карт. № 1). Тая

Съе се тъло естествено, възкръснува [тъло духовно. Първиятъ човеъкъ Адамъ стана душа жива, а последниятъ Адамъ е духъ животворящъ. I Кор. XV; 44, 45.



(Картина № 1).

Великата машина на живота за приготвление на духовното тъло.

машина сме ний самите — самиятъ човеъкъ, съдържашъ въ себе си животинския и духовния принципи, по между които е поставено въртеното съ прѣждата — капиталът на нашите минали дѣла. Тая машина ний често наричаме машина за тегила, магарешки свѣтъ и пр..

И дѣйствително, ако се взремъ въ подробностите на картината, ще забѣлѣжимъ, че въ човеъка се крие едно животно, което философите наричатъ „звѣрътъ въ човеъка“. Когато ний човеъците се наблюдаваме по между си, често откриваме въ себе си това скрито животно, като се наричаме единъ другъ: «хитра лицица, звѣръ крѣвопиецъ, лукаво животно, свиня ненаситна, змия ехидна и пр.», като незабравяме и скромното домашно животно, което служи за емблема на най-груби инстинкти и плѣтски възбуждания.

Това животно, което, се тай въ долния етажъ на човеъшкото сѫщество, е причината на всичките крамоли и ъжби по свѣта. То прѣдизвиква войните между народите; то подбужда убийците и самоубийците; то развали кѫщите на хората; то изпраща прѣждеврѣменно и безвъзвратно много младежи на гробищата; то е затривало цѣли народи и държави, а въ новите врѣмена то е подмамило разумното културно сѫщество, за да му създаде култъ на поклонение съ нови храмове, нарѣчени домове на гърпимостта, вакханалици явни и тайни, шантани и разни други мрѣсни заведения на пиянство и развратъ, въ които скритото въ насть животно се е раздвижило до лудостъ, вслѣдствие на възбужденията, които му се причиняватъ тамъ въ изобилие.

Отъ картината № 1 се вижда какъ двата принципа въ човеъка — духовниятъ и животинскиятъ — сѫ вирѣгнати въ великата машина на живота за постигане на пълно съвършенство. Въртеното поставено помежду имъ прѣставлява капиталът на сѫществото,

който то е длъжно да пръаботва и усъвършенствува. Правилното пръаботване на той капиталъ среща винаги съпротива отъ долу, т. е. отъ страна на животинскиятъ принципъ. Колкото по-вече висшиятъ принципъ въ човѣка се старае да запази равновѣсие на въртеното, за да се извѣрши правилното пръескуване на прѣждата, толкова по-вече низшиятъ принципъ гледа да наруши това равновѣсие като дѣрпа кѣлбoto къмъ себе си и ако му се удае, да скъса поднажъ за винаги всѣкакви врѣзки съ другарѣтъ си, който иска да го погълне и уничтожи. Звѣрътъ въ човѣка макаръ и постоянно да губи отъ независимостта си, при все това прѣчи съ своята съпротива за бѣрзото и правилно развитие на духовния принципъ. Той се старае всячески да разкриви въртеното, да го изтика изъ опорнитѣ му точки, да изпокъяса жицата на съвършенството и да създаде колкото е възможно по-вече възели по нейната дѣлжина. Тия сѫ възелитѣ, които въ Будийското учение се наричатъ Карма — отплата. Като прѣчи по такъвъ начинъ на еволюцията на духовното сѫщество, животинскиятъ принципъ осигурява за себе си по-дѣлъгъ материаленъ животъ, т. е. по-вече прѣраждания. Отъ тукъ произлиза ожесточената борба между тия два принципа, — борба за животъ или смърть.

Отъ една страна духовното сѫщество се стрѣми да погълне животинскиятъ човѣкъ и го прѣобрази въ себе си, (I Кор. XV. 42—49, 53, 54), а отъ друга страна звѣрътъ въ човѣка употребява всички усилия, за да запази независимостта си. Когато апостолъ Павелъ ни говори за борбата съ плѣтъта, ние трѣбва да разбираме именно тая великанска борба между двата противоположни принципа съсрѣдочени въ човѣшкото сѫщество.

Не само отъ думитѣ на апостола Павла може да се разбере, че крайната цѣль на Християнската ре-

лигия състои въ раздѣлата на тия два принципа. По сѫщиятъ въпросъ ето що говори самиятъ Божественъ Спасителъ: „Мислите ли, че дойдохъ да дамъ миръ на земята? Не, казвамъ Ви, но раздѣление. Защото отъ нинѣ петима въ една кѫща раздѣлени ще бѫдатъ, трима противъ двама и двама противъ трима“ (Лук. XII, 51, 52). Дълбоката смисълъ на тия Иисусови думи ни открива, че въ човѣшкото тѣло, което е кѫщата, се криятъ петь принципа, които ще бѫдатъ раздѣлени чрѣзъ способа на небесниятъ анализаторъ, Иисусъ. Отъ тѣжъ двата принципа сѫ визши и ще се издигнатъ къмъ небето, а останалите три сѫ низши и ще паднатъ като отайка въ долните полета на прѣизподнята. За по-ясно разбираніе ний съкратяваме тия петь принципа на два, както ги представямъ и въ картина.

Като се взремъ въ живота, ще видимъ, че Адамовото сѣме е раздѣлено на два лагера: Поклонници на духовното начало и поклонници на животинското начало или тѣй нарѣчениятъ звѣръ въ човѣка. Къмъ послѣдниятъ лагеръ принадлежатъ ония материалисти, които не виждатъ никакво духовно начало въ човѣка. Тѣ се кланятъ само на това, което виждатъ и не признаватъ никакво върховно разумно сѫщество, кое-то е създало вселѣнната.

Отъ горѣзложеното се вижда, че нѣкои послѣдователи на Карлъ Маркса, които въ много нѣща не разбираятъ учителя, съ желанието си да уничтожатъ Християнството на кроткия Иисуса, защищаватъ каузата на звѣрътъ въ човѣка, като искатъ да поставятъ основите на бѫдещето равенство и братство изключително върху животинскиятъ принципъ. Ний ще видимъ въ „сънътъ на равенството и братството“ до колко може да трае солидарността между човѣдитѣ, ако тѣ бѫдатъ откъснати и изолирани отъ духовното начало.

И така, рано или късно, въ пътя на въчната съволяция изразена въ пръвражданията, духовното га-чало ще погълне въ себе си животинският принципъ, ще го укроти и най-сетне ще го пръобрази въ себе си. Като послѣдика отъ това пръобразяване ще се пръкрати и пръсукването на пръждата и човѣшкото същество ще се спиритуализира, за да се избави веднажъ за винаги отъ тия мѫчителни пръвраждания.

Казахме по-горѣ, че пръждата на живота се пръсуква. Тая велика истина е пръдугадена въ живота на народите. Това е възмездиято — орисница на народите, които пръсукватъ пръждата си, както отдѣлните личности. Ний често казваме: събитията отъ еди—коя епоха се повтарятъ.

Сънищата, които засъгатъ важните събития отъ живота, се наричатъ сънища на сѫбдата. Тѣ биватъ или алегорични или праволинейни, споредъ умствениятъ напрѣдъкъ на съществото, отъ чието въртене ще се развива събитията. Съществото, бива пръдупрѣдено чрѣзъ сънь или чрѣзъ прѣчуствието, когато въ пръсукването на пръждата наближи нѣкой възелъ, т. е. разплата. Астралното клише видѣно на сънь е сънката на наближаващиятъ възелъ. Това пръдупрѣдѣние му се прави за да му се даде възможностъ да се поприготви, като постѣгне юздитъ на разюзданата животинска плътъ. Ако въ това врѣме, когато възелътъ минава прѣзъ великата машина на живота да се изглади, животното въ човѣка се раздвижва, то не само че нищо нѣма да се изглежда, но ще иска завързването и на новъ възелъ; нова карма — орисница ще се зарегистрова тогава въ нашата пръжда. Даже въ та-къвъ случай може да послѣдва неминуема катастрофа, т. е. да се скъса жицата. Такова скъжевание става най-често, когато човѣкъ дава воля на плътъта, т. е. когато удари на безгриженъ и нередовенъ животъ, когато се разбѣрга да изпитва всички простени и не-

простени удоволствия, или пъкъ когато отъ лакомия и алчностъ отвори уста да погълне цѣлия свѣтъ; така щото сѫществото, намѣсто да изглади старитѣ възели отъ миналите си сѫществувания, то много пажи създава нови и си приготвлява по такъвъ начинъ много по тежка карма — орисница при едно бѫдеще прѣражданie.

Разбира се, че при новото прѣраждане сѫществото като види, че никакъ не му върви напрѣдъ, може да посѣгне и на живота си, като счуши въртеното и изпокъсва жицата, съ извинение за себе си и за другите, че не било възможно да се работи по-вече съ такава прѣжда — орисница. Тогава въртеното, кое-то е материјалното тѣло, остава тука въ физическиятъ миръ, а прѣждата — душа, която безъ да е дочакала краята на земната си еволюция, се измѣква изъ въртеното разпокъсана и умотана, и въ такова плачевно състояние се отзовава въ невидимата областъ. Тамъ ще бѫде тежко и горко на тая прѣжда, както и на тогова, който я е прѣль, че ще се отвори много работа и на онзи, който ще я оправя.

Бѣгледитѣ отъ бойното поле на усъвършенствуванието нѣка не мислятъ, че като извършатъ единъ такъвъ безславенъ подвигъ, ще ги похвали нѣкой, или пъкъ, че ще се оттърватъ веднажъ за винаги. Не! Тѣхната прѣжда ще бѫде наново разчепкана и навързана на деветдесетъ и деветъ вѣзела; ще бѫде приведена изново въ физическиятъ миръ, натъкната на едно криво въртено — тѣло и оставена да се прѣсуква. Мѣрки ще бѫдатъ взети да се не повтаря бѣгството, и не ще може вече да се повтори.

Бѫдещи самоубийци! Когато налагвате цѣвъта на револвера или окачвате вѣжето на врата си, помислете си малко, защото не ще можете да избѣгните отъ наредбитѣ на вѣчнияятъ законъ. Материялистите като лъжатъ себе си, лъжатъ и васъ, че животъ е

само тукъ на земята. Ако бѣше това вѣрно, тѣ най-напрѣдъ щѣха да се самоубиятъ за да се оттѣрватъ отъ тоя безсмисленъ спорѣдъ тѣхъ свѣтъ. Но вий виждате, че тѣ най-много се дѣрпатъ назадъ прѣдъ ужаса на смѣртъта. Тѣхното безсмѣртно сѫщество протестира срѣщу всѣко посѣгателство върху живота, макаръ и вамъ друго да говорятъ. Много книги описващи мрачно живота сѫ отровили невинни души и причинили самоубийства, но никой не е видѣлъ тѣхните автори да се самоубиватъ. Прочее, въоржжете се съ повече тѣрпение вий, които сте попаднали въ мѣглата на отчаянието, вий които не поглеждате задъ себе си страданията и срамоветъ на тѣрпѣливото мнозинство, бѫдете мѫжествени за да си прѣсучите до край прѣждата на живота, а не да вършите глупости, за които сетнѣ горко ще се каете. Не мислете, че като си скрите главитъ въ гробищата, ще се избавите за винаги отъ страдания и срамове! Не ставайте глупави като камилските птици! Животътъ е вѣченъ. Напрѣдъ въ бойното поле на усъвѣршенстванието!

Ний ще приведемъ единъ сънъ на сѫдбата, отъ който се вижда, че на човѣшкото сѫщество се дава възможность да види много по-рано клишето на смѣртъта си, за да има врѣме да разчисти смѣтките си съ тоя свѣтъ:

Капитанъ Лукавски отъ Рускиятъ Черноморски флотъ, когато билъ въ Петербургъ у дома си, сънувалъ, че се дави въ морето при потънванието на единъ паракодъ и се събудилъ съ отчаенъ викъ за помощъ. Жена му го чула какъ се скарва съ другъ единъ морякъ за една спасителна дѣска. Слѣдъ два мѣседа той получилъ заповѣдъ отъ адмиралтейството да замине за Севастополь. Жена му го изпратила на гарата. Той се простилъ съ нея и като ѝ напомнилъ за съня, казалъ ѝ, че нѣма да се видятъ вече. Тя го утѣшавала и му доказвала лѣжливостта на сънищата,

но все пакъ не можала да скрие сълзите си.

Наскоро следъ пристиганието на капитана въ Севастополь, станало сблъскване между единъ италиянски и единъ руски паракодъ. Последният потъналъ, а заедно съ него загиналъ и Капитанъ Лукавски. Всичките подробности по катастрофата се изпълнили тъй както ги е видѣлъ на сънъ нещастниятъ капитанъ. Отпослѣ е било съобщено на нещастната му съпруга, че му е била отстъпена една спасителна дъска отъ единъ неговъ другаръ, но въпрѣки това той е билъ пъгълнатъ отъ вълните.

IX.

Дългиятъ сънъ.

Подъ горното название ний човѣците разбираатъ смъртъта.

Дългиятъ сънъ настѫпва, когато влѣзе човѣкъ въ гроба и заспи, както се мисли, на вѣчни времена. Тамъ нѣма болесть, ни скрѣбъ, ни въздишки. Тамъ нѣма да ни плашатъ бирници, пристави, нито ще ни стрѣскатъ крѣсъци вѣстникарски. Партизанските страсти, прѣкомѣрно възбудени у насъ, дрѣмятъ тамъ не-пробудно. Тамъ е вѣченъ покой, вѣченъ сънъ. Какво по-голѣмо блаженство отъ това?! Ний често чуваме какъ многострадалните минувачи край гробищата охкатъ и завиждатъ на ония, които лежатъ тамъ.

Но много ще се излѣжемъ, ако мислимъ, че дѣйствително този е истицкиятъ дълъгъ сънъ.

Човѣкътъ е едно такова несъвършено сѫщество, съ голѣми претенции, че вижда всѣкога въ обратна перспектива нѣщата. То вижда, че слѣнцето се върти около земята, когато напротивъ земята се върти около слѣнцето. Седемтѣхъ цвѣта на слѣнчовата свѣтлина ний виждаме само въ единъ бѣлъ цвѣтъ. Ний знаемъ,

че слънцето ни изпраща топлината си, която при източника възлизала на хиляди градуси и ослабвала при минаванието си прѣзъ голѣмите мразовити пространства отъ 270 градуси, когато въ сѫщностъ топлината тамъ е съвършено слаба, а електромагнетическите вихри, що слънцето ни изпраща, едва тукъ се обрѣщатъ въ топлина и свѣтлина. Ний и до сега доказваме, че материята се дѣли на много елементи, когато въ сѫщностъ елементътъ е само единъ. Намъ ни се чини още, че само една външна революция ще подобри обществения строй, когато напротивъ революцията трѣбва да бѫде вътрѣ въ нашите сърдца. Нашите петь чувства ни откриватъ много работи, които нѣмѣтъ нищо общо съ дѣйствителността. Така сѫщо намъ се струва, че дългиятъ сънъ е смъртъта, когато напротивъ нашиятъ земенъ животъ е единъ истински дълъгъ сънъ, а следъ смъртъта ни се открива едно такова будно състояние, което никакъ не прилича нито на сънъ, нито на нѣкакъвъ си вѣченъ покой.

И така, ний виждаме всичко наопаки. Намъ ни се струва, че като дадемъ грѣбъ на земята, всичко съ насъ ще бѫде свършено. Истината обаче е, че, именно следъ смъртъта на физическото тѣло ний започваме да живѣемъ единъ истински животъ, а тукашниятъ земенъ животъ ще ни се види, че е билъ единъ дълбокъ сънъ. Даже ний още отъ тукъ започваме да се догаждаме, че животътъ е сънъ. Ако запитаме нѣкой старецъ, той безъ колебание ще ни каже, че всичко минало му се вижда като сънъ. Но кога се събудимъ въ задгробния животъ, ний още по-вече ще се чудимъ, какъ така не сме могли да разберемъ истинското положение, въ което сме се намирали на физическиятъ миръ. Богатиятъ ще се тюхка и ще си казва: «Азъ съмъ спалъ, че не съмъ разбидалъ, за какво ми бѣше тая лакомия за богатство?» Учениятъ материалистъ ще се чуди сънъ ли е това или дѣй-

ствителност, ала пакъ ще съумѣе да се приспособи въ новия животъ. Невѣрващиятъ въ безсмъртието ще се кае, за гдѣто се е заблуждавалъ, че всичко се свѣршвало тукъ на земята и че нѣмало задгробенъ животъ. Той ще съжалява за изгубеното врѣме въ бойното поле на усъвѣршенствуванието.

Това ни налага да изучимъ по-обстойно какво ни приготвлява сѫдбата слѣдъ дѣлгия земенъ сънъ?

Нека забѣлѣжимъ, че щомъ земниятъ животъ е сънъ, слѣдъ който слѣдва събужданіе, то ще бѫде съвсѣмъ логично и съобразно съ естественниятъ законъ за алтернативитѣ (смѣнитѣ) да допуснемъ, че слѣдъ събужданіето ще послѣдва сънъ, а послѣ пакъ събужданіе и т. н.. Тукъ ний се натъкваме на учението за прѣражданіето на човѣшкото сѫщество, което ту еволюира, ту инволюира, т. е. качва се и слазя по прѣмѣнно ту въ физическия ту въ невидимия миръ. И така, двѣтѣ области — физическа и невидима, съединени, прѣставляватъ ни се като едно размѣнно колело, въ което човѣшкото сѫщество постоянно се върти. За пояснение на тая велика истина нека се вгледаме въ картина № 2.

На прѣвъ погледъ тая картина прилича до нѣгдѣ на ония кржгови лулки, каквите се употребяватъ по панаиритѣ и празничнитѣ тѣржества за люлѣніе на дѣцата. И дѣйствително, нашиятъ животъ прилича на една лулка, въ която се люлѣе младото още по еволюция земно човѣчество. Като всѣка лулка, и тая ще трѣбва единъ день да бѫде напусната отъ възмеждалото човѣческо сѫщество.

Както виждаме привременната лулка се състои отъ четири зони или пояси, въ които разнитѣ по еволюция сѫщества заематъ своето съответно място.

Въ първата зона, находяща се въ центъра на кржга е прѣдставено човѣчеството какъ тънѣ въ тинята на грубата материя. Чрѣзъ дѣлги страдания и

прѣраждания човѣкъ започва да съзнава своето Божествено произхождение и се стрѣми да направи първите стъпки, да се отърве отъ мрака, въ който е попадналъ. И така, най-сѣтнѣ той прѣминава въ втората зона, съответствуваща на Ислама. Ако първата зона на грубиятъ материализъмъ прѣставлява младенчеството на сѫществото, то втората зона ще го прѣставлява въ единъ по напрѣданъ периодъ, когато то то се изправя на краката си да ходи. Ако се взрѣмъ въ слизходителността на Мюхamedанска религия къмъ слабоститъ на човѣшкото сѫщество, много лесно ще разберемъ, че тамъ е първото стѫпало или първото отдѣление на човѣшката еволюция въ пътя на вѣчния прогресъ. По-рано това стѫпало се е прѣставлявало отъ падналото Юдейство. Третата зона прѣставлята Будизъмътъ. Тамъ вече сѫществото е добило доста практика и започва да съзнава, че се намира въ крѣга на дѣлгитъ прѣраждания. Въ тая зона сѫществото може да се сравни съ едно 4—5 годишно дете, което започва да играе на кукли, колца и други разни играчки. Споредъ твърдѣнието на видния окулистъ Папусъ, Будизъмътъ дѣйствува въ сѫщностъ само върху инстинктивитъ, душевнитъ и умственитъ сфери на човѣкъ; той не достига по възвишенитъ принципи на човѣческата индивидуалностъ. Най-сѣтнѣ четвъртата зона прѣставлява Християнството. Въ тая послѣдня зона сѫществото се чувствува доста възмѣжжало за да напусне вече люлката на детинството и да се не врѣща никога тамъ. Но тази е и най-мѣжната зона за излизане вънъ отъ крѣга, защото заедно съ дадената свобода, отъ тамъ започватъ и личнитъ отговорности. Тамъ вече съзнанието е пълно и за това слизходенията сѫ много ограничени. Тамъ вече се изисква работа за едно пълно освобождение на роба отъ веригитъ на плѣтъта. Ето защо Християнската религия се счита за най-вѣ-

вишена и не иска вече да говори на своите членове за никакви люлки и пръраждания.

Но дали сме достойни ние да носимъ името Християни? Дали ний действително се намираме въ четвъртата зона на еволюцията или си правимъ само иллюзии? Нека всички отъ насъ тури ръжка на сърдцето си, и назърне въ дъното на душата си и нека самъ си даде отвѣтъ.

Ако се взрѣмъ по-добре въ кръгътъ, ще забѣлѣжимъ, че той е раздѣленъ на две части, отъ който горната представлява невидимата областъ, а долната — физическиятъ миръ, гдѣто духътъ е потопенъ въ материята. По-нататъкъ ще забѣлѣжимъ, че сѫществата, които се въртятъ въ кръга, спатъ въ физическия миръ, а сѫ будни въ невидимата областъ. Грубата материя винаги прѣспива сѫществото. Ний виждаме, че човѣкъ щомъ се прѣдаде да служи на материята, на желанията си, на страстите си, на похотите на плътъта, той се обрѣща на цѣлъ скотъ, който е изгубилъ всѣко човѣшко достоинство.

Вижте скжперникътъ какъ трепере надъ златото, отъ което нѣма нужда, защото го има въ голѣмъ излишъкъ; вижте равнодушието на богатия къмъ глада и страданията на подобните му; погледнете на какво прилича чревоугодникътъ и пияницата съ своята ненаситна лакомия; вижте най-сѣтнѣ и скапанието блудникъ, какво отвратително сѫщество е станалъ съ тѣ скотски страсти, и оная прѣзрѣна отъ обществото блудница, която се утѣшава съ мисъльта, че никой я не вижда що втрши, макаръ на всѣкждѣ да се шепне за нея! Има ли човѣшко подобие както въ лицето, така и въ душата на тия типове?

Да, ний сме въ служба на голѣмата змия и всички отъ насъ притежава по-вече или по-малко горните качества, неприсѫщи на човѣка като духовно и морално сѫщество. Ний облажаваме ония, които могатъ

да излъзватъ прѣдъ Бога съ чиста съвѣсть и сърдце.

Ето защо, когато сме въ долната часть на колелото, — въ физическия миръ, материята ни прѣспива и ний спимъ дълбокъ сънъ, пъленъ съ непонятни бълнувания. Едва ли може да се забѣлѣжи тукъ-тамъ по нѣкой буденъ въ материјалниятъ миръ, а тия, които съставляватъ грамадното мнозинство, спятъ, непробудно спятъ!

Като се вгледаме въ горната часть на колелото, ний виждаме, че всички тамъ сѫ будни. Тамъ е изображенъ живота слѣдъ дългиятъ сънъ, що ний наричаме смърть на плѣтъта. Тамъ всинца прогледваме. Тамъ ний анализираме и тълкуваме нашите земни сънища и бълнувания; виждаме, кой е лѣжалъ на крико и кой е спалъ въ мръсотии; осажддаме дѣлата си и се огледваме единъ другъ какви сме били; погнусяваме се отъ сами себе си; отвръщаваме се отъ плачевната долина — материјалната областъ, и не искаме никога вече да слѣземъ тамъ. Разумътъ ни се възмущава отъ нашите ненаситни страсти и желания и не иска вече да се спуска надолу. Но колелото се завърта и ни влачи пакъ тамъ, гдѣто нашите страсти и похоти ни влачатъ, гдѣто нашите желания ни привличатъ.

Тамъ тия наши слабости човѣшки ще трѣбва да бѫдатъ угасени, наситени. Какъ? — Чрѣзъ страдания, чрѣзъ теглила! И когато се събудимъ пакъ отъ дългия сънъ, желанието ни да се спущаме пакъ изново въ долината на сълзите ще бѫде много поб-малко.

Така ний още много ще се качваме и слазяме до гдѣ се наситимъ. Но тежко и горко на ония, които мъжко се насищатъ! Тежко и горко на ония, които повечко си отспиватъ въ дългиятъ сънъ! За тѣхъ колелото ще се върти до тогава, до гдѣто не имъ изчезне и послѣдното желание за земни наслаждения. (Мат. XVIII, 23—34). Раждивото же лѣзо ще бѫде

до тогава повръщано въ огъня и подъ ударите на чукътъ, до като не му изпада и последната ржжда. Желанията сѫ страдания, а страданията сѫ огънътъ на очищението. Страданието е пещъ, въ която се разтопява egoизъмъ на сърдцето.

Нѣка не помисли нѣкой, че щомъ се е родилъ въ охална срѣда, все тамъ ще го спуска колелото? Ако е така, то всѣки назадничавъ духъ би пожелалъ за дълго врѣме да се прѣражда за да се наслаждава въ тинята на материията. Наистина, съвсѣмъ не е така! Има една мѣдра Бѣлгарска подумка, която гласи: „Ако синоветъ добруватъ, внудитъ гладуватъ“. Това изрѣчение е тѣкмо на мѣстото си. Отъ друга страна окултизъмъ ни учи, че при спускането на колелото, всѣки се врѣща въ собственото си съмейство, съ малки изключения. Тогава щомъ е така, всѣки охолникъ може още отъ сега да види какво го чака и гдѣ ще го спусне колелото! Какво ще намѣри тамъ? Всичко ще бѫде прахосано и изпойдено отъ наследници: синове, внуци и прѣвнуци.

Богатството не стои на едно място. Ний виждаме, че върху развалините на едно богато съмейство се издига друго, но не по кръвъ. Примѣритъ сѫ поразителни. Нека погледнемъ около себе си. «Злѣ употребленото богатство влечи страшна отговорностъ», казва Леонъ Дени, а тая отговорностъ не може да бѫде друга, освѣнъ отговорното лице да бѫде спуснато отъ колелото на сѫдбата въ срѣдата на последните бѣдници, срѣда създадена отъ неговите минали дѣла.

При такива тежки условия, кой би желалъ да се прѣражда по за дълго врѣме?

Ний всинца сме длѣжни да вървимъ напрѣдъ и да се стараемъ да излѣземъ на повърхността на колелото, защото докѣ сме въ вѫтрѣшността му, злото винаги ще ни притиска. Спасението ще настѫпи само когато излѣземъ на повърхността,

Ний сме длъжни дасе вслушаме въ вътръшния зовъ на съвѣстта ни: «Душе моя, душе моя, стани, защо спишъ?» И когато се събудимъ отъ дългия сънъ, ний лесно ще се оттървемъ отъ грубия натискъ на злото.

Нѣкои може да се присмиватъ, когато ще четатъ тия редове, съ дъжащи споредъ тѣхъ заблуждения недостойни за вѣка, въ който живѣемъ. Но тѣмъ е простено; намъ се струва, че тѣ още спятъ въ дебелата сърдцевина на крѣга. Тепърва тѣ ще изпитватъ сладоститѣ на дългия сънъ; тепърва ще чукатъ съ главитѣ си будитѣ на грѣшната земя. Тѣхната нива е още угъръ неподготвенъ за посѣвъ. Тѣ по-късно ще разбератъ, че никакъ глава нѣма да утрае въ упорството си, да се задоволява въ прищѣвкитѣ. Всички ще омекнатъ. Нека сега се прѣсмиватъ, нека спятъ. Свѣщенниятъ зовъ се отнася само за ония отъ тѣхъ, които сѫ се вече наспали и само отъ мързелъ се истѣгатъ върху коравото лѣгло на материата. Тѣ сѫ, които трѣбва да бѫдатъ сринати да станатъ, а не присмивачитѣ, които още дрѣмятъ като унесени отъ опиума на гѣстата материя и отъ въртежа на колелото. Ний искали да издигнемъ само събудените мързеливици, за да не се поврѣщатъ отново въ сънъта на упойната физическа сфера, та да не се случи съ тѣхъ казаното въ писанието: „Псето се върна на бѣлоча си, и свинята окѫпана върна се да се валя въ тинята“. (II Петр. II, 22).

Сега нека се взрѣмъ още веднажъ въ крѣга. Това колело не е плодъ на човѣшката фантазия. Тоя крѣгъ е традиционната змия, която притиска падналото человѣчество и се мѫчи да го задържи въ властъта си. Това колело не е панаирска люлка за дѣца, измислена за развлѣчение. То изображава люлката на Адамовото сѣме, която го е залюлѣла още отъ часа на неговото историческо падение. Змията е узурпирала

правата на бъдното човечество и никого не пропуска да излъзе вънъ отъ нейниятъ кръгъ. Велика е борбата на роба съ узурпатора, ала още неравномърна. Силата на змията е гигантска и не е възможно човечеството пръдоставено само на себе си да се спаси отъ властъта на тая змия.

Индийскиятъ великъ мъдрецъ Кришна съ въкове прѣди Христа бѣ казалъ, че човечеството ще може да бѫде спасено само чрѣзъ единъ въплотенъ Богъ. И дѣйствително отъ тамъ дойде спасението. Още прѣди двѣ хиляди години Въплотеното Слово—Исусъ стѫпи връхъ главата на страшната змия и посочи на човечеството пѫтъ за спасение. Халдейските мъдреци астрологи, които разбираха отъ астрономията на невидимата астрална областъ, видѣха какъ разрушителътъ на адскиятъ омагьосанъ кръгъ при идването си създаде голѣмъ шумъ въ небесата, и отидоха въ Витлеемъ да му се поклонятъ.

Отъ тогава насамъ ний виждаме какъ змията въ своите прѣдемъртни конвулсии, притиска съ най-голѣма сила измъженото човечество и не иска да го изтърве изъ властъта си. Агентитѣ на злото, толкозъ по-вече опасни че сѫ невидими, кръстосватъ на всѣкѫдѣ и простиратъ своите мрѣжи за да попрѣчатъ на великото прѣселение, на великото бѣгство на Адамовото съме отъ робството на земята. Но нѣма да сполучи тя, защото главата ѝ е смазана и прѣдемъртнитѣ нейни конвулсии скоро ще прѣстанатъ. Залогътъ за спасението — кръстътъ е издигнатъ надъ вълшебниятъ кръгъ и като единъ всесиленъ магнитъ привлича желающитѣ да се спасятъ. Божествения Спасителъ е посочилъ вече пѫтътъ, единственинятъ пѫтъ, който минава отвѣдъ кръста. Всесилниятъ Божественъ Магнитъ ще изтегли всинца ни изъ вълшебниятъ кръгъ, всинца ония, които се стрѣмятъ да излѣзатъ изъ мѫчилището на змията.

Не ще съмнѣние, че агентите — доносници на змията сѫ набрани измежду насъ. Тя ги е подкутила и ги е натоварила съ задачата да забулватъ истината прѣдъ своитѣ братя и да ги държатъ въ заблуждение. Тия агенти изпълняватъ точно нейните заповѣди. Тѣ не позволяватъ да се поменуватъ съ трепетъ на никѫдѣ свѣщенитѣ думи: „Богъ“, „Исусъ“, „Християнство“, „религия“, „спасение“, „кръстъ“ и „задгробенъ животъ“. Тѣ дѣйствуваатъ по сѫщата тактика на тираните отъ петвѣковното робство на Българския народъ, които не позволяваха да се поменува на никѫдѣ името на „Московецъ“ — Освободителъ. Тѣ проповѣдаватъ, че всичко прѣкрасно е въ крѣга; че всѣки трѣбва да боготвори лъжовните прѣлести на тоя вѣлшебенъ крѣгъ; че всѣки трѣбва да използува грубия животъ и да се наслаждава отъ всичко, което му е дала майката природа; че всички мѣдрувания за нѣкаквъ си животъ слѣдъ смѣртъта на тѣлото сѫ празна работа; че тия вѣрвания сѫ си отживѣли отдавна вѣкъ, и че сега е вѣкъ на науката и на свѣтлината.

Жалки и несъзнателни орждия на змията се явяватъ у насъ проповѣдниците на бѫдното равенство. Често тѣ незабѣлѣзано изпадатъ въ нейните примки. Тѣ ужъ сѫ хора все оптимисти. Чудно е, прочее, защо не оставятъ тая незавидна роль да изпълняватъ пессимистите по природа.

Като агенти на сатаната, тѣ негодуватъ противъ свѣщенниците, (не отричаме, че има лоши свѣщенници), за гдѣто лъжели хората съ нѣкаквъ си задгробенъ животъ и не ги оставяли да си прѣживяватъ както трѣбва на този бѣлъ свѣтъ. Тѣ викатъ противъ тѣхъ за гдѣто скубятъ народа въ името на Онзи — Свѣтъ. Никой нѣмаше какво да имъ върази, ако съ тая си благотворна критика не прѣслѣдваха задни цѣли. Тѣ сѫ хвѣрлили на всѣкѫдѣ черната

мръжа на мрачния материализъм и тържествуватъ въ апогеята на своето лъжливо величие. Така, когато пияницата се забрави отъ пиене, винаги се мисли за несъкрушимъ. Тъй и тъй, упоени, отъ отровниятъ нектаръ на змията, съже се забравили въ своето самооболщение.

Змията е хитра. Тя е поставила своята мръжа и между самите водители на спасението, като е оплела мнозина отъ тяхъ въ примките на Мамона. Кога ще се опомнятъ тъй за да проблеснатъ предъ своите пасоми, които съже петимни да иматъ едно примѣрно и почитано духовенство?

Съ голѣмо настървение мрачните агенти на бѫдното равенство се нахвърлятъ и противъ новата свѣтлина, нарѣчена спиритизъмъ. Тъй съзрѣха въ това учение една силна опора на Християнската религия и повдигнаха противъ него великъ клеветоносенъ походъ. Много се лъжатъ тъй, ако мислятъ, че ще могатъ да нанесатъ смъртоносенъ ударъ на великата спиритическа докторина, която идва на врѣме да подкрѣпи вѣрата въ безсмъртието на единиците на падналото човѣчество. Тъй гледатъ да използватъ слабите още страни на човѣшките познания, за да вържатъ човѣчеството въ нови вериги — въ веригите на плѣтъта. Но ще сполучатъ ли? Истината настѫпва въ тишина: не се бои отъ празни крѣстъци. Намѣсата, която иде отгорѣ, ще накара тия себелюбци скоро да биятъ отбой. Плѣтътъ, въ който тъй съже тръгнали, е безисходенъ, заплото намѣсто да прогресиратъ навѣнъ отъ крѣга, т. е. къмъ опашката на змията, тъй отиватъ навѣтрѣ къмъ главата.

Тъй измѣнятъ често тактиката си както намѣрятъ за добре. Като ходятъ измежду народа, намѣтнати съ овчи кожи, често ги слушаме да казватъ съ присторенъ гласъ: „Ний не сме противъ религията, а противъ духовенството, което скуби народа. Вий работ-

ници, селяни и занаятчии, можете да си вървате каквото искате, но подържайте настъпващата за да заягчимъ царството на братството“ (кръгътъ). Настрана пъкъ говорятъ другояче помежду си: „Този дивъ и несъзнателенъ народъ единъ денъ самъ ще разбере, че религия и равенство—братство сѫ двъ понятия не съвместими. Но за сега така тръбва да му се говори.“ Нѣма ли обаче да разбере тоя много лъганъ и многострадаленъ народъ, че братство безъ Християнство е една празна работа? Нѣма ли да разбератъ и тия несъзнателни агенти на змията, че тѣ не ще могатъ да откажатъ този родъ отъ притегателната сила на Божественниятъ магнитъ и да подчинятъ управлението на духа подъ законите на плътъта? Нека не бѫде излишно да кажемъ още веднажъ, че царството на свободата, равенството и братството ще дойде само чръзъ кръста на Спасителя Христос.

Питать ли нѣкои, защо Иисусъ е замълчавалъ за люлката на змията и не е говорилъ нищо за прѣражданието на човѣшкото сѫщество?

На тоя въпросъ отъ капитална важность ще оставимъ да говори самото Свѣщенно Писание:

1). Иисусъ като говори на апостолите за Ивана Кръстителя, казва: „И ако щете да приемете това, той е Илия, който тръбваше да дойде. Койго има уши да слуша нека слуша. (Иоан. XI, 14, 15). „Илия вече дойде и не го познаха, но сториха съ него каквото щѣха.“ (Мат. XVII; 12). Тия Иисусови думи никой разуменъ тълкувателъ не може да имъ даде отрицателна смисъль.

2). Апостолите питатъ Иисуса: „Равви, какво зло е сторилъ тоя човѣкъ: той ли е съгрѣшилъ или родителите му, та се е родилъ слѣпъ?“ (Иоан. IX, 2). За да залаватъ учениците такъвъ въпросъ на учителя си, тръбва да имъ е била открита тайната на прѣражданието отъ самиятъ Иисусъ. Иначе той би ги

поправилъ въ смисъль, че човѣкътъ не е сѫществувалъ по-рано за да прави грѣхове, които ще изплаща тука на земята.

3). Иисусъ ни дава да разберемъ съ една притча (Мат. XVIII, 23—35), че на длѣжника, т. е. грѣшника, ще се даде възможность да се наплати докрай и само до тогава ще стои въ затвора. Излиза, че на човѣка се дава едно по-дълго време за прѣчистването му, а не щомъ послѣдва физическата му смъртъ и да бѫде хвърленъ въ Геенната огненна на безконечни времена. Въ тая притча Иисусъ е ясенъ и категориченъ. Пита се: гдѣ е тоя времененъ затворъ за изплащане на грѣховетъ следъ смъртъта на тѣлото? Въ горнитѣ два цитати отъ Евангелието не загатва ли се, че тоя затворъ ще бѫде пакъ тука на земята?

4). Свѣтия Духъ говори чрѣзъ пророка: „Познахъ тѣ прѣди да ти дамъ образъ въ утробата (Исая I, 4). Кой би могълъ да извърти тоя цитатъ и да му даде друга смисъль?

5). „Твоите новеления ми станаха пѣсень въ дома на странстванието ми.“ (Псал. 119, 54). За каква емиграция говори Давидъ, ако не за прѣраждението? И кой е този домъ, ако не материалното тѣло?

6). Апостолъ Павелъ казва: „Когато бѣхме младенци, бѣхме поробени подъ стихиите на свѣтътъ.“ (Галат. IV, 3). Ясно се разбира тукъ, че Павелъ, който твърди, че е билъ посвѣтенъ въ всичките тайни, говори за минали вѣкове, когато ний човѣците въ миналите си сѫществувания сме били още младенци въ духовно отношение и сме били роби на свѣтовните стихии. «А когато дойде времето, проводи Богъ Сина си, който се роди отъ жена и застана подъ властъта на закона, за да изкупи онѣзи, които бѣха подъ законътъ, за да възприемемъ осиновението. (Галат. IV, 4, 5).» Въ горнитѣ цитати не се ли рисуватъ на-

Азъ съм пътът, и истината и животът; никой не иша при Отеца, тъкмо чрез мене. (Иоан. XIV, 6).
Азъ съм вратата; чрез мене ако влязе някой, спасение ще бъде. (Иоан. X, 9).
И когато бъда Азъ въздигнатъ отъ земята, ще привлече всичките при Себе си. (Иоан. XII, 32).



ДЪЛГИЯТЪ СЪНЬ (ЛЪГКАТА НА САТАНАТА)

шитъ минали съществувания? Великата тайна, за която говори същиятъ апостолъ (Ефес. V, 32) не е инишо друго освѣнъ тайната на прѣражданието.

Свѣщенното Писание е пълно съ подобни тъмни загадки и когото интересуватъ може самъ да си ги намѣри.

За неизлишно считаме да кажемъ още, че учението за прѣражданието е било поддържано и отъ великиятъ отци на Церквата, а именно: Оригенъ, Св. Августинъ, Св. Климентъ Александрийски, Св. Григорий и др..

Но защо тогавъ Иисусъ не е проповѣдавалъ явно тайната на прѣражданието?

Прѣди всичко ний трѣбва да се попитаме: дали цѣльта на Неговото дохаждане на земята е била за да утвѣрди люлката на прѣражданието или за да ни оттѣрве отъ това прѣраждание? Можеше ли, напримѣръ, русинътъ да кади темиянъ на полумѣсека, що веднажъ бѣ намислилъ да уничтожи, та да ни освободи? Нѣка се взрѣмъ още единъ путь въ крѣга и ще разберемъ, че Спасителътъ не е можалъ да освѧщава една люлка създадена отъ центъра на злото. Той е рѣшилъ да ни освободи веднажъ за винаги отъ тия дѣлги прѣраждания, а не да ги освѧщава и увѣковѣчава, защото прѣражданието като врѣменно, не може да съставлява една вѣчна истина. Той ни е посочилъ ново прѣраждание чрѣзъ Духътъ, за да можемъ да се отпѣснемъ отъ крѣга въ параболично направление къмъ путьта на спасението и съвѣршенството.

И тази истина е била схваната много добре отъ епископите мистици, които сѫ имали голѣмо влияние между представителите на вселенските събори. Мнозинството отъ владиците на Никейския съборъ е отхвѣрлило предложението на една голѣма частъ отъ представителите на Церквата, които сѫ настоявали да

се помѣсти въ символа на вѣрата^{ти} единъ членъ за прѣражданietо.

Истината за прѣражданietо е била не само загатната отъ Иисуса, но е била извѣстна както казахме и на великитѣ отци на Християнската церква. Само че трѣбвало е тя да си остане като една аксиома, която да бѫде прѣдмѣтъ на изучвание отъ прѣставителитѣ на официалната наука, а не догма на Християнското учение; защото казахме, че прѣражданietо е врѣменно начало.

Съборната Церква мѣлкомъ признава съ молитвите си за мъртвите, че душата еволюира и слѣдъ смѣртта на тѣлото, а спорѣдъ наведенитѣ отъ священното писание цитати, тая еволюция не може да бѫде друга, освѣнъ кръгова, т. е. прѣражданie.

По тоя въпросъ Церквата се дѣржи доблестно и не се мѣси въ прѣдугажданията на нейнитѣ напрѣднали членове. За господарь не важи на колко отдиха ще се прѣкопае лозето. Тия подробности могатъ да интересуватъ само копачите, а той безъ да имъ се мѣси въ работата: иска само едно отъ тѣхъ, — лозето да се прѣкопае и прѣчисти най-внимателно.

Ала забѣлѣзва се и друго: мнозина рѣвностни защитници на Църквата се силятъ да оборятъ истината за прѣражданietо, но за това тѣ не сѫ упълномощени отъ Църквата. Това сѫ тѣхни лични мнѣния, съ които по-скоро услужватъ на материализъма, нежели да принасятъ услуга на вѣрата въ безсмѣртието!

X.

Мрачниятъ сънъ (Материялизъмъ).

Материялистичнитѣ доктори отживѣха. Тѣ искаха да унищожатъ вѣчните принципи, които сѫ сѫщността на обществото, политиката и морала; но свѣршиха само, че празни и бесплодни отрицания. Опитната наука доведе ученитѣ, въпрѣки волята имъ, въ областта на чисто духовнитѣ сили чрѣзъ хипнотизма и внушението чрѣзъ разстояние. Изпращени отъ резултатитѣ на собственитѣ си опити, материалистите започнаха да ги отричатъ.

Papus.

Този грозенъ сънъ се състои въ прѣспиваніе човѣшкото сѫщество въ тинята на материята.

Въ теглилата и отчаянието си човѣкъ често е изгубвалъ правия путь и е показвалъ юмрукъ къмъ Небето, като е започвалъ да търси утѣха изключително въ материята. Като се рови изъ кальта, той често е изгубвалъ способността си да издига глава нагорѣ и много пъти се е възхищавалъ отъ свирната на ония свинопасци, които го учатъ, че всичкото му щастие се състои въ ровение на кальта, и че той като нѣма нужда отъ духовна храна, нѣма и защо да издига главата си къмъ Небето.

Много човѣшки сѫщества съ низка еволюция, които сѫ имали нужда отъ вънкашно направление, стѫпиха на независима нога и се увѣдѣкоха въ блатото на материализма, като искаха да мѣрятъ силитѣ си съ ония доблестни ратници, които съ научна цѣль сѫ нагазили въ дълбинитѣ на материята, но иматъ достатъчно сили и нравственъ баражъ отъ миналитѣ си сѫществувания за да изгазятъ навѣнъ. Тия беъ морална мощъ нещастници като се спуснаха въ дълбокитѣ мини на материята, навѣзоха въ най-далечнитѣ

галерии, гдѣто слънчова свѣтлина се невижда. Тѣ за-
бравиха видѣлинета на Божия день и провъзгласиха,
че всичко на този свѣтъ е мракъ и че изъ галериите
на мината не се виждало друго освѣнѣ материја. Тоя
мракъ лесно ги заблуди и ги подведе да отхвърлятъ
бессмъртниятъ принципъ въ човѣшкото сѫщество и
да се напрѣгатъ да свалятъ Създателя отъ небесата,
за да сѣднатъ на прѣстола Му. Така тѣ заспаха въ
тежкиятъ сънъ на грубата материја и, отъ гордостъ и
опиянение че сѫ оправили небесата отъ разни божест-
ва и невидими сили, не искаятъ вече да се пробудятъ.

Но това е още първата стѫпка къмъ великото
падение. Започнаха тѣ да се задълбочаватъ въ
съня и ето, че слѣдъ тѣхъ дойдоха тѣхните ученици, които
доказаха на свѣта, че человѣкътъ е безцѣлна и не-
щастна рожба на слѣпата природа, и че по-добрѣ би
било той никакъ да не се е раждалъ. Тѣ поискаха у-
нищожението на свѣта.

За да не бѫдемъ голословни, нѣка цитираме ду-
митѣ на прочутата списателка поетка Г-жА Аккерманъ,
една отъ поддържателитѣ на материалистичната школа:

„Азъ нѣма да кажа на человѣчеството : прогре-
сирай ! Но ще му кажа: мри ! защото никакъвъ про-
гресъ не ще те отгърве нѣкога отъ бѣдствията на
земните условия.“ Тия наставления никакъ не хар-
мониратъ съ стрѣмежите на социалистите — матери-
алисти, които сѫ се нагърбили да оправятъ свѣта.
Неестествениятъ съюзъ между социализъмъ и мате-
риализъмъ изпѣква на всѣкждѣ.

Ето какъ и Жюль Сури, виденъ материалистъ,
подбужда отчаяното человѣчество къмъ самоуничи-
жение: «Ако има нѣщо суетно и бесполезно на свѣта,
то е ражданието, сѫществуванието и смъртъта на без-
бройните паразити, фауни и флори, които растатъ
като мжъ и се движатъ по лицето на бесилната
планета.»

Въобще тая мъртвешка докторина всъна отвращение отъ прѣкрасния животъ и като резултатъ отъ тия прѣстѫпни проповѣди настѫпило е грозно разочорование. Мѣдрувачите заявиха, че щомъ животътъ е безцѣленъ, ще трѣбва да се откажемъ отъ него. Обездоменитѣ, оскѣрбенитѣ, останалитѣ безъ честь, онеправданитѣ провъзгласиха сѫщо, че тѣхното спасение е само въ смъртъта. Затракаха револвери, задрънкаха чапи съ отрова, запумолѣха въжа и ний съвременниците на тоя опѣкъ свѣтъ станахме свидѣтели на небивали и нечувани до сега самоубийства. За най-нищожни работи ний виждаме какъ обезумѣлите рицари на смъртъта прѣскатъ главитѣ си съ куршумъ или увисватъ драговолно на вѣжето. Даже и малките дѣца започнаха да заплашватъ родителите си съ самоубийство.

Появиха се напоконъ и най-умните, нарѣчени послѣдователи на спекулативния или епикурейски материализъмъ,— колкото по-умни, толкова и по-отвратителни! Споредъ тѣхъ, всѣкой, който нѣма възможность да се наслаждава съ земните блага, ще трѣбва драговолно да отиде и си лѣгне въ гробищата да мре за да не мърси свѣта, но който пъкъ разполага съ срѣдства, ще трѣбва да използува живота въ най-груби наслаждения. Тѣ доказаха, че човѣшкото сѫщество е повикано да играе незавидната роля на свиня отъ стадото на Епикура, защото туй ще му остане на този свѣтъ. Дадемъ ли веднажъ грѣбъ на земята, казватъ тѣ, всичко се свършва съ насъ. Ето защо човѣкъ ще трѣбва да си угажда на плѣтъта както трѣбва.

Карлъ Фогтъ се провиква, че природните закони сѫ непрѣклонни сили, които не познаватъ ни моралъ ни благоволение. Касае се за законите, които управляватъ плѣтъта. Споредъ тоя философъ отъ материалистичната школа щомъ се размѣрда животинското

чувство въ човѣка, непрѣмѣнно ще трѣбва да се удавлетвори (вижъ карт. I. стр. 45). Сѫщото подтвѣрдява и Докторъ Людвикъ Бюхнеръ: «Человѣкъ, казва той, не е свободенъ. Той отива тамъ, гдѣто мозъкътъ му го тласка.» Споредъ материалиститѣ индивидътъ нѣма свободна воля и трѣбва да върви винаги слѣдъ пльтскитѣ побуждения.

Но такова едно учение посъя истинска деморализация и поквара въ свѣта. Отъ една страна самоубийствата между по-слабите натури зачестиха, защото не всѣки можа да намѣри възможность да използува живота въ най-груби наслаждения, а отъ друга—силнитѣ потърсиха по какъвто и да е начинъ да намѣрятъ срѣдства за да вървятъ споредъ изискванията на спекулативния материализъмъ. Народиха се съячи на подлостъ, невѣжество и развратъ. Щомъ всичко се свѣршва още на този свѣтъ, казватъ тѣ, то отъ сега нататъкъ ще живѣемъ само за себе си и кой както намѣри. Създаде се култътъ на златото и на пльтъта. Звѣрскиятъ инстинктъ въ низкитѣ натури се разбуди и тѣ се впуснаха въ глѣбините на тѣмните галерии на материията, за да безчестятъ, грабятъ и убиватъ кого гдѣ сварятъ. И всичко се вършеше ужъ скришно. Тѣмнина е въ кѫтоветѣ на материализма: никой ги не вижда що правятъ. Нѣма Богъ; нѣма отговорностъ; нѣма грязане на съвѣстъта. Прочее, нѣка всѣки се наслаждава както намѣри за добрѣ, та било даже и съ кръвта и потъта на своя ближенъ.

Дойдоха на дневенъ редъ и прѣставителите на личниятъ егоизъмъ,—разни грабители, скубачи, вагабонти, разбойници, убийци, изѣдници, крадци явни и тайни, блудници, и разни видове мръсници, и мнозинството въ името на свѣщенния материализъмъ се нахвѣрля върху бѣдниятъ човѣшки родъ и го ограничиха за да могатъ да живѣятъ споредъ програмата на фалшивата докторина. Тѣ дадоха пълна воля на звѣ-

ра въ човѣка да се наслаждава колкото си ще въ изобилието на земнитѣ мрѣсотии, и много нещастници отъ прѣсищане въ сласти и страсти изпълниха прѣждеврѣменно гробоветѣ.

Така играятъ ролята си на тоя свѣтъ ония, които прилагатъ на практика епикурейския материализъмъ.

Опититѣ на нѣкои философи материалисти да създадатъ независимъ отъ религията моралъ съ цѣль да спасятъ учението си отъ позоръ и да извлѣкатъ човѣчеството отъ кальта, въ която тѣ сами го тикнаха, прѣтърпѣха пълна несполука. Материалистите не можаха да намѣрятъ друго вѣже, съ което да вържатъ разюзданиятѣ звѣръ въ човѣка. Тѣхниятѣ независимъ моралъ излѣзе празна работа. Прѣди всичко, ако сѫ забѣлѣжили, че съществуватъ нѣкои силно морални натури между поклонниците на материализма и възъ основа на това да градятъ своя независимъ моралъ, тѣ би трѣбвало да знаятъ, че тѣхната моралностъ е вродена, т. е. донесена отъ миналите съществувания и нѣма нищо общо съ учението, което не може да донесе моралъ. Това е духовната влага въ сърдцето на човѣшкото същество, която то носи съ себе си като багажъ, спечеленъ въ едно минало съществувание. И ако тая вродена влага продължава да бѫде излагана на неумолимиятъ пустиненъ пекъ на всеунищожаващиятъ материализъмъ и не бѫде подкрепена отъ никаква небесна роса, то не само че горната почва, гдѣто е умътъ, ще изгуби и послѣдната си влагица, но ще бѫде прѣсушенъ и оазистътъ, гдѣто е сърдцето и гдѣто се култивиратъ най-благороднитѣ цвѣти — добродѣтели, които ни подтикватъ къмъ съвѣршенството. Така щото невъзможно е отъ материализъмъ да излѣзе моралъ. То ще бѫде все едно да прави човѣкъ градинарство безъ вода.

Влагата отъ моралъ, която е останала въ сърдцата ни, както казахме, води начало отъ едно прѣжно

съществуване. Следователно, тя принадлежи на духовният принципъ и неможе да представлява нѣкакъвъ си независимъ моралъ, създаденъ отъ хладната докторина на мрачния материализъмъ и възъ основа на човѣшката мѣрка.

Цѣла измама ще бѫде ако си помислимъ, че материализъмъ ще създаде въ сърдцата ни моралъ, ако тоя моралъ не е вроденъ въ нась. Малко ли материалисти сѫ по природа светии достойни за подражание? Нима материализъмъ ги е направилъ такива? Ако това е вѣрно, тогава нека възпитаме съ материалистичниятъ моралъ съществата отъ долна еволюция, каквите сѫ напримѣръ непоправимите убийци, разбойници, блудници, пияници или всѣкакъвъ родъ утайка на обществото. Даже и такива прѣстъпни типове знаятъ, че моралъ и материализъмъ сѫ двѣ враждебни по между си понятия. Разбойникъ ще ни възрази, че инстинктътъ за самосъхранение го кара да убива и граби за да се нахрани и живѣе охално, защото ако слуша философи на духовния принципъ, гладенъ ще умре. Сѫшо и блудникъ ще ни каже, че едно естествено влѣчение го тегли къмъ прѣкрасния полъ и че за моралъ дума не може да става, понеже самата природа го учи да вре чувствата си въ кальта. А великъ глупецъ е тоя, който отива противъ самата природа. Разбира се, че такъвъ приятель никакъ не може го убѣди, че творческата сила на любовната трѣбва да се държи по на хладно място и да се обуздава. За него свинската е идеалъ въ живота. Пияницата пѣкъ съ доказателства на рѣка ще се провикне отъ името на своето лично право и влѣчение, че нѣма нищо по-естествено отъ това, да изгаси човѣкъ единъ вътрѣшенъ огнь и че само жабитъ и говедата не пиели спиртни напитки.

Приятели материалисти, идете и сѣйте независимъ моралъ въ такива сковані отъ материјата сърдца! И-

дете и посредствомъ вашите прѣспивателни срѣдства събудете отъ дълбокия сънъ ония, които сѫ се забравили подъ дебелите завивки на грубиятъ материализъмъ! Да, вий сте, които ги приспивате, ала не сте вие, които ще ги събудите.

„Идеята за Бога, казва Леонъ Дени, е нераздѣлна отъ идеята за закона, а особено *закона за морала*, и никое общество не може да живѣе, нито до се развива безъ познанието на моралния законъ. Вѣрата въ единъ висшъ идеалъ за правда усилва съзнанието и поддържа човѣка въ изпитанията му, които сѫ за поука. Тая вѣра е утѣхата, надеждата на страдашите, върховното прибѣжище на насърбените, на изоставените. Като една заря тя освѣтлява съ благите си лжчи душата на нещастните.“

Една е свѣтлината, която ще разбуди всички дълбоко спящи изъ галериите на тѣмната материалистична мина. Единъ слънчевъ лжчъ изпратенъ прѣзъ пукнатините надъ мината започва да блѣсти срѣдъ великия мракъ на материията. Тоя лжчъ прониква въ мрачините и дава възможностъ на всички да налучатъ пътя на спасението и да излѣзатъ навънъ отъ тая смрадъ, отъ тая задушлива атмосфера, гдѣто сѫ тѣнали толкова врѣме и сѫ забравили великиятъ Божи денъ. Тоя лжчъ е езотеричното Християнство, което днесъ блѣщи съ най-голѣма сила въ лицето на спиритизъма,— онзи Божественъ радиумъ, който прониква на всѣкждѣ и създава уплаха между застѣпниците на грубата материја. Тоя лжчъ не е самата свѣтлина, а прѣдтеча на истинската Евангелска свѣтлина, която е била затулена прѣзъ вѣковетъ отъ грѣшното човѣчество. Печаленъ е фактътъ, гдѣто тя срѣща отпоръ отъ страна на ония, които прѣзъ вѣковетъ сѫ освѣтлявали нѣкога тѣмните галерии на катакомбитъ съ свѣщи и кандилца, за да посочватъ пътя къмъ спасението на падналото човѣчество, а днесъ тѣ сами-

тъ несъзнателно кадятъ темянъ на материализъма. До гдѣто поклонниците на тоя послѣдния, сѫ неспокойни отъ новия лжчъ и сѫ се замислили за сѫдбата на своите повърхри хипнотези, намѣриха се служители, мислящи се отъ страна на спасението, които вмѣсто да посрѣщатъ съ радостъ тоя новъ лжчъ, тъ го назоваваха бѣсовъ прошателство! Иисусъ, който самъ бѣше повикалъ духовете на Мойсей и Илия на Таворската планина, би се почудилъ, какъ така новите фарисеи, слѣдъ двадесетъ вѣковно прѣраждане по пѣтъ на вѣчната еволюция сѫ си промѣнили само кожитъ, но не и нрава! Защото Той бѣ обвиненъ по сѫщия начинъ отъ старите фарисеи, по който днесъ новите такива осажддатъ наитието на спиритизъма. Еврейскиятъ Историкъ Йосифъ, който е билъ близъкъ до епохата на Иисуса Христа, пише: „Въ навечерието на Паската Иисусъ бѣ распнатъ за гдѣто е практикувалъ магията и чародѣйството.“

Нека знаятъ тия приятели, че не сме ний хора-та, които ще спремъ великия протестъ на духовете обитатели на невидимата областъ противъ съвременния грубъ материализъмъ.

Ще бѫдатъ ли тия рѣдки критици въ състояние да дадатъ пѣтъ на Евангелската свѣтлина, като пов-дигнатъ тежкитъ врата на материализъма, безъ по-мощта на новия лжчъ, който тъ желаятъ да спратъ?

Материялистите по добрѣ схващатъ истинското по-ложение. Тѣ виждатъ въ лицето на Спиритизъма една силна струя въ подкрѣпа на религията. Явно е, слѣдователно, че спиритическото учение може да срѣща опозиция само измежду ония полуувѣрващи, на които вѣрата въ безсмъртието е разколебана и съдѣржа силна смѣсица материализъмъ. Тѣ сѫ ония, които счи-татъ религията за умѣло скроена лъжа, необходима за запазване на морала.

За щастие и честь на Християнската Църква,

нейните членове симпатизиратъ на новото течение и не стоятъ неутрални въ великата борба между духа и материала. Тѣ силно вѣрватъ, че науката ще оправдае религията посредствомъ феномените на Спиритизма.

Опозицията иде не отъ Църквата, а отъ страна на нѣкои ексцентрични Християнски секти. Нашите уважения отправяме къмъ опозицията, произходяща отъ свободната и беспристрасна мисъль.

Кой знае отъ гдѣ на кждѣ пъкъ за патентовани привърженици на материализма у насъ се явяватъ апостолите на равенството и братството. Тѣ сѫ готови да стѫпчатъ всѣко учение за Бога или за безсмъртието на душата. А пъкъ чуятъ ли нѣкждѣ да се говори за духове, тѣ изведнажъ се възбуждатъ и се различватъ като на пожаръ. Нѣколцина отъ тѣхните водители изрично запрѣщаватъ на работническата маса да се занимава съ спиритизъмъ, защото това било гибелно учение за социалъ-демократическата партия!

Ето какъ още отъ сега ратниците за равенство и братство ограничаватъ личната свобода на индивида, като считатъ работниците за свои подвѣдомствени твари и имъ забраняватъ да поглеждатъ къмъ путьта на вѣчните истини. Опасно е, щото социалната демокрация да се не прѣвърне на единъ новъ езуитски институтъ, който да оскверни скѫпата идея за равенство и братство, както езуитите оскверниха Църквата Христова,— институтъ, който не може да вирѣе въ вѣкъта на свободната мисъль.

Но нека разгледаме вкратцѣ, какви сѫ научните основания на материалистите, та да претендиратъ за право, така да приспиватъ человѣчетвото и да го водятъ къмъ дѣното на духовната пропастъ:

Прѣди всичко, материализътъ е чисто метафизическо учение и нѣма нищо общо съ положителната наука. Гордостта на материалистите и хвалбите имъ

че тъ съж истиинските пръдставители на науката съж една човъшка слабост. Всъкой се мисли за нъщо на тоя свѣтъ, а отстрани разумните люде мислятъ такъвъ самохвалецъ че е нищо. Както тъ си иматъ своитъ основания да твърдятъ възъ основа на видимата материя, че всичко въ Вселѣнната било материя въ движение, то и тѣхните противници иматъ неопровергими доказателства, че материията е робъ на една скрита организираща воля, която твори, съчетава и направлява.

„Материялизъмътъ, казва Леонъ Дени, обяснява формацията на света чрезъ слъпата игра и сближение на атомите. Но гдѣ се е чуло и видяло отъ разхвърлението значението на азбуката да се образува една поема? И то поема на всемирния животъ! Оставена на само себе си материията нищо не може. Атомите като несъзнателни и слѣни не ще могатъ сами да се отправятъ къмъ една цѣль.“

„Ако ний се състояхме само отъ материя, то нашето азъ не би действувало въ време на сънъ безъ помощта на петътихъ чувства. Не би имало магнетическо ясновидство, не би имало виждане пръзъ разстояние безъ помощта на очите, пръд-вижданя на факти, проникване на мисълта. Тия съ очевидни факти за съществуванието на душата.“

А какво да кажемъ за появите и материализиранията на духовете на нашите починали братя и сестри, които се вѣстятъ, за да протестиратъ заради великото заблуждение на материализма? Експериментаторите първомъ не повѣрваха на очите си и поповикаха на помощъ фотографията, едно отъ контролните средства на положителната наука; чрезъ фотографията се констатираха неопровергимите факти. Ако материалистите нарѣкоха „очевидците луди и ха-

люцинирани субекти, тъй нѣма да закъснятъ да припишатъ тая лудост и халюцинация и върху бездушниятъ фотографенъ апаратъ.

Лесно е да се каже, че ония, които вървятъ въ сѫществуванието на духоветъ и въ възможността да се съобщаваме съ тѣхъ, сѫ луди, но когато ни се посочатъ знаменити личности и мѫже на науката, които върватъ по сѫщиятъ путь за откриване на истината, би трѣбвало да се засрамимъ отъ подигравките си, които изобличаватъ нашето дълбоко невѣжество, а не да обрѣщаме други листа и да казваме, че и между ученитѣ има луди! На приятелите материалисти не имъ се нравятъ учени мѫже като Майера, Уелса, Крукса, Ломброзо, Аксакова, Фламариона, Шарль Риш, Хъкслея, Цъолнера, Де Роша, Жибие, Дюрвиля, Кюри, Папуса или Викторъ Хюго. За тѣхъ всички тия ратници на науката сѫ луди, защото сѫ се занимавали съ разрѣщение проблемата на живота; защото сѫ свѣтлина на модерниятъ спиртализъмъ. Тѣ биха посочили и най-неизвѣстниятъ ученъ, който се е прославилъ само за това, че е хвѣрлилъ нѣкой камъкъ по адресъ на спиритуализъма. За такива невѣздържани прѣсми-
вачи и хулители на свободната мисълъ ето що казва Викторъ Хюго: „Единъ ученъ, който се присмива на възможното, е почти идиотъ.“ „Да отбѣгваме едно явление и съ присмѣхъ да му показваме гръбъ, значи да тѣпчимъ истината.“

До като отъ една страна ратниците на окултната наука сполучиха да раздѣлятъ материалиното тѣло отъ духовното посредствомъ хипнотизъма и да докажатъ независимото сѫществуване на послѣдното съ помощъта на непогрѣшиими контролни апарати; отъ друга страна се намиратъ още нѣкои закъснѣли въ своето упорство материалисти, които отричатъ сѫществуванието на душата. Тия приятели забутани изъ мъгли-
вия свѣтогледъ на XVIII вѣкъ приличатъ на онзи

калънъ русофилъ, който и до сега не вървалъ, че Портъ Артуръ е падналъ въ ръцъта на Японцитъ!

Но да дойдемъ до фактите на една призната вече наука, за да подкрепимъ истината за безсмъртието: „Физиологията ни учи, казватъ Фламарионъ и Дени, че разните части на човѣшкото тѣло се подновяватъ въ единъ периодъ отъ нѣколко години, а даже и мѣсяци. Една постоянна промѣна става въ настъ. Отъ най-меките субстанции на мозъка до най-твърдите части на костъта, цѣлото наше физическо сѫщество е подчинено на постоянни промѣни. Нашето тѣло се разлага и се реформира нѣколко пъти презъ живота. Обаче въпрѣки тия постоянни прѣобразования, при все че материалното тѣло съвсѣмъ се видоизмѣнява, ний оставаме все сѫщата личност. Материята на мозъка ни може да се подновява, но нашата мисъл бива винаги сѫщата, а съ нея утрива и паметта ни, споменът за едно минало, въ което настоящето ни тѣло не е никакъ участвувало. Има слѣдователно въ настъ единъ принципъ различенъ отъ материята, една недѣлена сила, която оцѣнява и се поддържа посрѣдъ тия постоянни промѣни.“

Така щото единъ материалистъ сѫдия, който приема, че човѣкъ се състои само отъ материя, не би намѣрилъ никакви законни основания да окажи на въжето единъ прѣстѫпникъ съ закъснѣла присъда. Материалистически гледано на въжето ще овисне една невинна жертва за срамъ и позоръ на правосѫдието отъ ХХ вѣкъ! Материалистътъ сѫдия наказва не самиятъ прѣстѫпникъ, а неговиятъ замѣстникъ. Осѫжда се на смърть купувачътъ на една кѫща намѣсто продавачътъ, който убилъ нѣкого си и изчезналъ! За да бѫдатъ справедливи въ случаите материалистътъ сѫдии би трѣбвало да оставятъ на спокойствие заловениятъ прѣстѫпникъ, който не е сѫщиятъ по плътъ и да отидатъ да търсятъ и събератъ всичките отля-

тъли атоми, които съществуващи нѣкога си тѣлото на прѣстѣпника и тѣхъ да обѣсятъ! Отъ горѣзложеното се вижда колко е необосновано и недостатъчно учението на материалистите.

„Ако нашето духовно сѫщество, казва скромниятъ апостолъ на Евангелскиятъ спиритизъмъ, Леонъ Дени, се поддѣржа и оцѣнява посредъ постоянното подновяване на молекулитъ и прѣобразованието на материјалното ни тѣло, то тѣхното разлагане, окончателното имъ изчезване не би докоснало никакъ неговото сѫществуване. Ний видѣхме, че нищо се не унищожава въ Вселомната. Когато химията и физиката ни показватъ, че никаква сила не изчезва, то какъ да повѣрваме, че онай единица, въ която се свежатъ всичкитъ умствени сили, основа съзнателно азъ, въ което животътъ се измѣня изъ веригитъ на сѫдбата, би могло да се разрушii и унищожи?“

„Не само логиката, моралътъ, но още и самите факти, факти отъ чувственъ редъ, същеврѣменно физиологически и психически, всичко съдѣйствува да се посочи на трайността на съзнателното сѫщество, да ни докаже, че душата се нахожда пакъ задъ гроба такава, каквато сама се е сложила чрезъ дѣлата си и работитъ си прѣзъ течението на земното си сѫществуванie.“

„Ако смъртъта бѣше послѣдната дума на всичкитъ нѣща, ако нашите сѫдбини се ограничаваха съ тоя бѣгълъ животъ, бихме ли имали тогава ония вдъхновения къмъ едно по-добро, съвършено състояние, за което нищо на земята не може да ни даде идея? Бихме ли имали тая жаждадѣлъ познание, къмъ знание, която нищо не може да утоли? Ако всичко се свѣршише съ гроба, защо сѫ тогава тия нужди, тия мечтания, тия необясними стрѣмежи? Тоя силенъ викъ на човѣшкото

същество, който ехти пръвът въковетъ, тия безкрайни надежди, тия непръвделими подеми къмъ напръвъкъ и светлина, биха ли могли да бждатъ атрибути на една пръходна сънка, на единъ сборъ отъ молекули, който едва що образуванъ, тукакси изчезва? Що е, прочее, земниятъ животъ, този кратъкъ, че не позволява даже пръвъ най-дългото си утрайване да достигнемъ границите на науката, — този пъленъ съ безсилие, горчивина, разочорование, че нищо въ него не ни задоволява напълно; и то до тамъ, че слѣдъ като почнемъ да върваме, че сме заловили вече пръвълите на нашите ненаситни желания, ний се отвлачаме къмъ една все по недостъпна целъ? Упорството, съ което, въпръвъки несъпоките, пръслѣдваме единъ идеалъ, който не е отъ тоя светъ, едно щастие, което постоянно бѣга отъ насъ, е достатъчно показание, че има и друго нѣщо освѣнъ настоящиятъ животъ. Природата не би могла да даде на съществото неосъществими вдъхновения и надежди. Безграничните нужди на душата викатъ силно къмъ единъ безграничътъ животъ".

"Не можемъ да приемемъ, че частта е поголѣма отъ цѣлото, че разумътъ може да произлиза отъ една неразумна причина, че отъ една безцѣлна природа може да излизатъ същества способни да пръслѣдватъ една целъ."

И защо природата въ своето разнообразие и всесътворчество, като облача единъ разумъ съ деликатна материя отъ единъ—два килограма, каквато е нашата мозъчна материя, да не може да облѣче тоя същиятъ разумъ и съ два—три милиграма или мириаграма тънка, ефирна и невидима материя за нашите недостатъчни петъ чувства? Наблюдението не ни ли показва най-ясно, че материата колкото по-разрѣдена бива, толкова по-голѣми сили проявява? Ний сме напълно логични като подозираме въ етирната материя присът-

ствието на невидими разумни сили или същества. Фактите ни показват най-нагледно, че човешкътъ не може да обвини природата въ такава дебела неграмотност.

Желателно е, щото послѣдователитѣ на Людвигъ Бюхнера да се наспатъ по-скоро подъ дебелата завивка на материализма, та поне когато се събудятъ да заработятъ по-смѣло за вѣчния напрѣдъкъ на човѣшкото същество. Нѣка побѣрзать въ опомнянието си и се прибератъ въ океана на чистия разумъ, до гдѣ не се е оттеглила приливната материалистична вълна въ естественото си лѣгло и ги остави на сухо.

Но нека се подвижимъ още малко изъ галериитѣ на мрачниятъ сѣнь.

Материализмътъ е една система за обяснение, споредъ която цѣлата вселѣнна съдѣржа само една субстанция,—материята, съставена отъ монади въ движение. Всичкиятъ явления, отъ най-простото на физическиятъ миръ до най-сложното на човѣшкиятъ умъ, сѫ само различни движения на материјалните монади.

Прѣди всичко материалистите не знаятъ още какво нѣщо е материята и не могатъ я опредѣли. Тѣ не познаватъ нейните вътрѣшни свойства, защото ограничениитѣ пять чувства на човѣшкото същество не сѫ достатъчни за проникване въ вътрѣшността на монадите. Съ тая система може да се разбере добре само що е монадата гледана отъ вънъ. Но каква е тя отвѣтъ?

Разбира се, че отъ материалисти ще трѣбва да станемъ метафизици и съ умозаключения да започнемъ съ предположения като какви могатъ да бѫдатъ вътрѣшните свойства на монадата. Това нѣма да бѫде истинско опитно знание, а такова основано на хипотеза. Ала тукъ именно материалистите изтѣрватъ отъ рѣцѣтѣ си ключоветѣ на положителната наука, на която тѣ се считатъ ужъ за пазачи и започватъ да гле-

датъ прѣзъ стѣнитѣ и прозорцитѣ на тайната крѣпостъ, както правятъ тѣхнитѣ противници, спиритуалиститѣ.

„Като дѣржимъ смѣтка само за външнитѣ свойства на монадата, казва Д-ръ Фюгеронъ, ний виждаме само едното лице на нѣщата, имаме предъ очите си само половината вселенна. Материялизъмътъ, следователно, ни дава само едно частично или непълно обяснение на тая вселенна. Отъ една страна тая система е вѣрна, защото дѣйствително съществуватъ непроницаеми и еластични монади въ движение Но отъ друга страна тя е ложива, защото, освѣтънъ физическите или материални свойства, монадата има и други, за които материялизъмътъ не дѣржи никаква смѣтка, понеже всичкитѣ явления въ вселената не се състоятъ въ движение, а въ друго нѣщо.“

Но интересно е да знаемъ, какъ материялиститѣ вникватъ въ вѫтрѣшнитѣ свойства на монадата.

Ето що казва по това сѫщиятъ Д-ръ Фюгеронъ:*)

„Човѣкътъ има вѫтрѣшно чувство или интимностъ, която се проявява по два начина: себесъзнание и себечувствование.“

„Себесъзнанието е познаване, знание, чо човѣкъ има за себе си. Себесъчувствованietо се противопоставя на съзнанието като нашитъ емоции — на мисълта. Вѫтрѣшното чувство има за обектъ азътъ и неговите опрѣдѣления.“

„Споредъ материализъмътъ, интимността ще да е единъ особенъ видъ движение въ монадитъ на нашия мозъкъ. Това значи, че единъ видъ движение на тези монади ще съставлява съзнанието и чувството на различните движения на тия сѫщи монади.“

*) „La Survivance de l'âme“. Librairie Hermétique, 4 Rue de Furstemberg. Paris.

„Такова мнимо обяснение на съзнанието е просто абсурдно и неразбираемо.“

„Да си има всяка монада съзнание за движениета, които тя извршива и да има също съзнание за движениета на своите състъди, които я докосват, това е понятно. Но единъ видъ движение, т. е. една абстракция, да съставлява съзнанието на други движения, т. е. на други абстракции, това нюма никакво значение и може да бъде поддържано само отъ единъ лудъ.“

Една е, следователно, монадата, която командува надъ всички други, и безъ една господствуваща монада не може да има съзнание. Отъ слѣпото хоро на монадите не може да се роди съзнание.

Споредъ материалистите, човѣшкото същество представлява отъ себе си единъ сборъ отъ атоми, които се залавятъ на едно хоро, наиграватъ се слѣпипшкомъ, следъ което се прѣскатъ на разни страни. Така щото за прѣживѣваніе на нѣкаква си личность слѣдъ разпрѣсванието на атомите, т. е. слѣдъ смъртта, и дума не може да става.

Добрѣ, но какво става съ свирача на хорото, който е събрали атомите и толкова врѣме имъ е даватъ такъ за да играятъ правилно?

Ето, че материализъмъ се явява да е едно лудешко учение, защото нигдѣ не се е чуло и видѣло хоро безъ свирачъ да се заправи. А ще бѫде голѣма лудория, ако се залови и заиграе едно мълчеливо мъртвешко хоро, за каквото материалистъ искатъ да прѣставятъ човѣшкиятъ животъ. И никой не би се интересувалъ толкова да доказва несъстоятелността на тая разрушителна докторина, ако да не бѣше се забѣлѣжило, че между слѣпите атоми на едно подобно хоро безъ хороводецъ и свирачъ ще стане безмислена ританица, едно безразборно скачание, гдѣто никаква хармония не ще бѫде възможна.

Самиятъ редъ на нѣщата, самата хармония въ природата иде да опровергае това мрачно учение, което носи на свѣта деморализация и разочарование.

Кой би пожелалъ, макаръ и на сънь, да се хва-
не на едно подобно хоро, гдѣто ще бѫде само ританъ
и блъсканъ и гдѣто всѣкой ще скача споредъ щение-
то си ?

Но такова сѫщо хоро играемъ самитѣ ний тука
на земята, на всѣкаждѣ, гдѣто материализъмъ е у-
дарилъ своя характеристиченъ печатъ. Дисхармонията
между човѣшките общества е резултатъ отъ това слѣ-
по хоро, водено отъ поклонницитѣ на философския
и практиченъ материализъмъ. Погледнете най-напрѣдъ
на вѣтрѣшнитѣ крамоли въ отдѣлнитѣ сѣмейства; по-
гледнете на безполезнитѣ борби между членовете на
една и сѫща община, на единъ и сѫщъ народъ; по-
гледнете на враждитѣ между народитѣ; погледнете и
на необяснимитѣ гонения между отдѣлнитѣ части на
Християнската Църква; погледнете, най-сѣтнѣ, и на
взаимнитѣ самоизтѣрбления и крамоли между самитѣ
ония, които ужъ божемъ наричатъ себе си „сѣячи на
равенство и братство!“ Вижте ги какъ всички се
прѣслѣдватъ единъ другъ !

Не се ли играе на всѣкаждѣ по грѣшната земя
онова сѫщото хоро на ританье и блъсканье по еднич-
ката причина, че земното човѣчество забравя Гос-
подствовашата монада на Всеслѣнната, забравя Бога и
не иска да върви по такта на Неговитѣ вѣчни зако-
ни, на Неговитѣ заповѣди? Горчива е тая истина, но
— Истина! Такава е самата лѣйстителностъ.

Човѣкъ всѣкога трѣбва да помни, че безъ
крѣска вѣра въ Бога, който е всемирніятъ Разумъ,
и въ безсмѣртията душа, която е нашата личность
или господствуваща монада, не може да има братство
между човѣцитѣ. И тамъ, кѫдето тия двѣ вѣчни
истини сѫ замъглени отъ нѣкое лѣжливо учение на

неантизъма,*) тамъ нѣма животъ, тамъ крамолитѣ и безредицитетѣ сѫ винаги на дневенъ редъ. Огледалото е прѣдъ нась: Нека се огледаме!

И какъ е могълъ човѣкъ да мисли за безсмѣртие, ако принципътъ на безсмѣртието не се тай въ него? Ще може ли едно ястие, което не е обсолено, да издава вкусъ на соль?

Много нелогично ще бѫде, наистина, да се вѣрва, че слѣдъ като природата е дала възможность на човѣшкото сѫщество да мисли за безсмѣртието си, отпослѣ да унищожи това сѫщество съ смърть. Това ще бѫде все едно да поканимъ нѣкого на гости въ дома си, да го нагостимъ, да му се похвалимъ съ знанието си, съ имота си, и, най-сѣтнѣ, да му стоваримъ едно дѣрво по главата и да го погребемъ въ приготвения трапъ!

За такава негостоприемна природа могатъ да мислятъ само заспалитѣ глави подъ дебелата завивка на материализъма, които въ настоящиятъ вѣкъ, споредъ мнѣнието на сериозните мислители, прѣставляватъ само печални окаменѣлости отъ угасналитѣ периоди нъ човѣшката мисъль.

Литре, уважаемиятъ прѣставителъ на модерния атеизъмъ, опровергалъ въ сичко що е проповѣдвалъ прѣзъ цѣлия си животъ, като повикалъ свѣщенникъ и се покръстилъ на смъртното си лѣгло. Не е ли знаменателно и назидателно това самоопровержение за всѣкиго, който умѣе да мисли? Волтеръ, великиятъ полнодумецъ отъ цѣвтящата епоха на материализъма, на смъртния си часъ е пожелалъ да изгори всичките си книги противъ Бога, само за да има възможностъ да напише нѣщо за Бога!

*) Небитие, несѫществуване на никакво съзнание слѣдъ физическата смърть.

XI.

Сънът на Равенството и Братството.

Който не послуша Божиятъ
Гласъ, ще почувствува ръ-
ката Му.

Исайя.

Подъ влиянието на тоя сънъ земното човѣчество
възвърчи съ крилата на златната мечта. Тая мечта
е рекупетътъ, отражението на нашите земни въздишки
къмъ небесното щастие, чието осъществение ще за-
виси отъ материала, съ който сѫ изработени крилата
на мечтанието. Споредъ ратниците за равенство и
братство тоя сънъ е праволинеенъ, т. е. мечтаното ще
се сбѫдне напълно, но споредъ философите той е а-
легориченъ. Послѣдните твърдятъ, че сънътъ на ра-
венството и братството нѣма да се сбѫдне тѣй, както
го сънуватъ братята мечтатели, а съвременниятъ епи-
курейски и материалистиченъ социализъмъ ще умре,
за да послужи само като торъ на демокрацията.

Причината за тоя неуспѣхъ трѣбва да се търси
пакъ въ звѣра, който се тай въ човѣшкото естество
(виж. карт. № 1, стр. 45). Когато животното въ чо-
вѣка се раздвижи и разлудува, възглавницата се из-
пльзва изъ подъ главата му, вслѣдствие на което въ
мозъка се стича много кръвъ и сѫществото започва
да сънува нечувани и небивали работи; а отъ друга
страна се отслабва дѣйността на сърдцето, отъ гдѣто
трѣбва да се очаква реализирането на мечтаното ра-
венство — братство. Съ други думи, проповѣдниците
на равенството отъ епикурейската школа обработватъ
само главите, като ги приготвляватъ за една безполезна
вънешна революция, безъ да подготвятъ сърд-
цата за една истинска вътрѣшна еволюция. Тѣ забра-
вятъ, че социалниятъ въпросъ трѣбва да бѫде въп-
росъ на науката, а не на насилието.

Тѣ изискватъ отъ главите една работа, която не

ще може да бъде извършена безъ съдъйствието на сърдцата, и обработватъ само горната почва, която е въ главата, за да посънятъ едно небесно растение, чиито корени отиватъ много дълбоко и изискватъ обработката на долната почва, гдъто е сложено сърдцето.

Когато сърдцето е подгответо, безразлично ще бъде на човѣшкото сѫщество по кой начинъ то ще служи на обществото, дали споредъ учението на Карла Маркса или съгласно Евангелието на Иисуса Назорянин. Всѣки би могълъ да нареди единъ общественъ строй на равенство и братство, когато елементите за сглобяванието му (съгласието) сѫ приготвени. Но отъ гдѣ ще се взематъ тия елементи, когато начинътъ, по който се вербуватъ тѣ, е разрушителъ и дава отрицателни резултати? Не е лесна работа да се впрѣгне звѣра въ човѣка за служба на общото благо, а особено когато тоя звѣръ не отбира отъ никакво братство и когато самитъ ония, които ужъ искатъ да го впрѣгнатъ, отпускатъ юздитъ му въ ущърбъ на духовния принципъ — единствениятъ, който е само въ състояние да го укроти.

Когато дейде врѣмето да се пристъпи къмъ прилагане на дѣло проповѣдванитѣ идеи за равенство и братство, днешнитѣ ратници отъ лагера на епикурейския материализъ ще бѫдатъ първи, които ще посѣгнатъ да го развалятъ, защото звѣра, на който тѣ се кланятъ, не допушта никакво равенство и братство. Другъ е въпросътъ, ако осъществението на тия желания се възложи на висшиятъ духовенъ принципъ въ човѣка. Но именно това не желаятъ поклонниците на грубата материя. Тѣ не искатъ да разбератъ, че низшиятъ животински принципъ е принципъ на дихармония и отъ него неможе да се очаква подобрѣніе въ живота, което може да послѣдва само ако животинскиятъ човѣкъ бѫде подчиненъ и погълнатъ отъ духовниятъ човѣкъ. Въ това направление се работи

отъ много врѣме. А ония, които искатъ да поставятъ основитъ на равенството и братството върху животинскиятъ принципъ, като вървятъ въ обратна посока, скоро ще се разочароваватъ. Законитъ за вѣчната еволюция на човѣшкото сѫщество не допушкатъ подобенъ назадѣкъ. Прѣди всичко нуждна е дѣлбока обработка на сърдцата, а не повърхностно дразнение на главитѣ.

Но какъ ще може да се обработва дѣлбоката почва на сърдцето, когато заблуденитѣ ратници искатъ да унищожатъ всичкитѣ орждия, нужни за една подобна обработка, като си служатъ изключително съ зѣбати мотички (куки) които отгорѣ засъгатъ брѣздитѣ на мозъка?

Коренитъ на равенството и братството отиватъ дѣлбоко като коренитъ на ония растения, що черпятъ своята храна отъ долната почва. Тия двѣ небесни култури не могатъ да вирѣятъ между човѣдитѣ, ако коренитъ имъ не черпятъ силата си отъ сърдцето. И както агрономитъ констатирватъ невѣжеството на ония земедѣлци, които сънятъ такива растения на плитка почва, така и философитъ съжаляватъ напразния трудъ на ратниците за равенство и братство за фалшивото приготовление на почвата въ индивида, гдѣто може да вирѣе само фантазията, но не и културата на свободата, равенството и братството.

„Царството Божие е въ васъ и въ вашите сърдца“ е казалъ Иисусъ; но съврѣменнитѣ намъ ратници не закъсняха да хвѣрлятъ камъ и върху тоя Божественъ образъ, като го нарѣкоха: „Гъозбааджия, шарлатанинъ и идиотъ“. Картината е много ясна. Идеята за едно чисто равенство не само че не може да се осѫществи поради скверностъта на изпълнителнитѣ орждия, но заедно съ повѣхванието на небесното цвѣте, посѣено на лъжлива почва, ще бѣдатъ унищожени и съячитѣ, на които е било възложено посажданието му,

за гдъто съж пръскали калъ върху свѣтлината, която ги е озарявала отгорѣ. Съячите втинаха въ зародиша на общественото учение за равенство и братство една силна отрова, която приготви печалния му край.

„Щастието на човѣците, казва Леонъ Дени, не зависи отъ политическите промѣни, отъ революциите, нито отъ никакво външно видоизмѣнение на обществото. До гдъто това послѣдното ще бѫде развалено, и учрѣжденията му ще бѫдатъ сѫщо такива, каквито и промѣни да ни донасятъ събитията. Истина е, че за да живѣемъ задружно, за да участвуваме въ едно дѣло, въ което много интереси се сливатъ, ще ни трѣбватъ рѣдки качества Причината на злото е въ настъ, въ нашите страсти, въ нашите грѣшки. И тамъ трѣбва да стане промѣната. За да се промѣни обществото, ще трѣбва да се промѣни индивидътъ“. Но има ли кой да се вслуша въ тѣзи искренни думи на спиритическиятъ апостолъ? Нашите ратници за равенство и братство явно изповѣдватъ, че революцията не е изключена изъ тѣхната програма, а следователно кога му докаратъ врѣмето, тѣ нѣма да се спратъ прѣдъ нищо за да валушатъ всѣкаква свободна мисъль, противна на тѣхните планове. Братята ратници ще се опитатъ да влѣятъ кристалната есенция на равенството и братството въ нечисти съждове, осквернени отъ мръсотитъ на епикурейскиятъ материализъмъ, отъ което ще послѣдва една нечувана и небивала до сега експлозия между поставеното на лъжица почва общество.

За никого не е тайна, че другаритъ ратници свързватъ съждбата на учението за равенство съ мрачния материализъмъ, като градятъ основите му върху егоизъма на сърдцето и страстите на плътъта. Ний видѣхме въ съня на съждбата, че коренътъ на всички злини е сложенъ въ животинскиятъ принципъ въ човѣка, когато, напротивъ, проповѣдниците на епикур-

рейското равенство твърдятъ, че системата на цѣломѫдрието е източникъ на всички породи, или съ други думи казано, че истинската и единствената цѣль въ живота се състои въ удовлетворение прищевкитѣ на звѣра въ човѣка и че всичкото зло на свѣта произлиза отъ неговото ограничение. Тѣ благоговѣятъ прѣдъ Карлъ Фогта, когато имъ припѣва, че природните закони сѫ непрѣклонни сили, които не познаватъ никакъвъ моралъ. И за това, между кореннитѣ реформи, които тѣ искатъ да въведатъ въ съвременния строй, на първо място поставяятъ удовлетворението на въплотенитѣ въ човѣка страсти и отъ тамъ искатъ да започнатъ.

Свободната любовь, спорѣдъ тѣхъ, била една физиологическа нужда на животното въ човѣка, която трѣбва да бѫде удовлетворена. Тоя викъ се чуе на всѣкаждѣ отъ стана на другаритѣ ратници. И за това въ единъ отъ членовете на тѣхния символъ сѫ предвидени голѣми привилегии за животинството въ човѣка. Касае се за разнообразната възбудителна храна, която ще му се прѣдлага въ царството на мечтаното равенство. Естественитѣ нужди на плѣтъта ще бѫдатъ удовлетворявани въ най голѣмо разнообразие. Коранътъ отпуска на сиромахъ само двѣ жени, а на богатиятъ четири. За тая голѣма щедростъ недавно единъ младъ ратникъ за равенство бѣше изказалъ своитѣ горещи симпатии къмъ Ислама въ едно учителско събрание. Обаче мюсюлманитѣ въ своя путь на еволюцията отиватъ вече къмъ Християнизирание на брака си, като започватъ да се обявяватъ почти за едноженството. Но не е така и съ бѫдещиятъ бракъ на другаритѣ ратници. За напрѣдъ тѣ искатъ съвсѣмъ да развържатъ юздитѣ на плѣтъта и да обявятъ тѣй нарѣчениятъ подвиженъ бракъ, който ужъ щѣлъ да се появи като неизбѣжно и естествено слѣдствие отъ освобождението на жената изподъ робството на мѫжа.

Така щото, въ бѫдниятъ бракъ на равенството и братството изпъкватъ елементи отъ съвременна цигания, защото до сега само циганите сѫ се радвали на подобенъ неограниченъ и подвиженъ бракъ. Голѣма ще бѫде, наистина, изненадата на цивилизования свѣтъ, когато, слѣдъ социалната революция, циганите бѫдатъ повикани за иструктори и кумове при въвеждането на подвижниятъ бракъ въ царството на свободната любовь! Има даже споделители отъ това течение, които още отъ сега подготвляватъ послушната маса, като възпѣватъ свободния подвиженъ бракъ на циганите. Трѣбваше, слѣдъ толкова борби на човѣчеството къмъ единъ по-идеаленъ бракъ, да се появятъ и такива разлигавени мечтатели, които искатъ да ни повърнатъ къмъ цигания! На добъръ ви часъ, Господа сенсуалисти! Удовлетворете плѣтъта тѣй както ви се нрави, но не забравяйте, че слѣдъ това ще настѫпи гръзно разочарование и нечувана катастрофа.

Нека не забравяте ферментитѣ на народниятъ организъмъ, че въ всяка една работа, гдѣто сѫ бивали замѣсени страститѣ на плѣтъта, тая работа е оставала винаги назадъ.

Ето защо, за да се зацази това кристално учение отъ зачерняне, новите ратници ще трѣбва да поставятъ въ програмата си единъ членъ за вързване страститѣ на животинската плѣть, които прѣчатъ на всяка благородна работа, за да се изчистятъ отъ тая плѣть всичките възбудителни елементи, които обръщатъ човѣшкото сѫщество на животно и го каратъ да се озвѣрява. Позорното възбуждане и проституирание на творческата сила трѣбва да се извади изъ програмата на онова учение, чиито послѣдователи сѫ си поставили за цѣль да повдигнатъ свѣта.

Проповѣдниците на равенството и братството провъзгласиха еманципацията на плѣтъта отъ всѣкакви религиозни юзди. Страшни хули се изсипаха срѣщу

Християнската Църква, за гдѣто тя е обвързала свѣта съ такъвъ тирански бракъ. Бебель се провикна, че Християнството трѣбва да загине, защото е врагъ на свободата. За да можемъ да разберемъ, че Бебель не говори за свободата на индивида а за слободията на звѣра въ човѣка, ще трѣбва да отблъснемъ неговите недостойни нападки съ думитѣ на самиятъ основателъ на Църквата, Божествениятъ посланникъ Иисусъ: „Духъ Господенъ е на мене, защото ме помаза да благовѣтствува мъ на сиромасите. Проводи ме да изцѣля сокрушениетѣ сердцемъ, да проповѣдвамъ на плѣнниците освобождение и на слѣпите проглѣждане, да пусна угнетените на свобода, да проповѣдвамъ благоприятната Господня година.“ (Лук. IV, 18, 19). Прочее, източникътъ на свободата е Християнството, що Бебель иска да унищожи. Още отъ сега се вижда, че свободата нѣма по-голѣмъ врагъ отъ материалистичното равенство. Свобода ли е това да се наведе врата на индивида подъ гнета на едно общество, излѣяно по образезда на епикурейския материализъмъ? Щомъ е известно на цѣлиятъ свѣтъ, че Християнството унищожи робството, то лесно може да се разбере, че Бебель защищава свободата на плѣтъта, а не личната свобода, която ще бѫде заглушена за въ полза на недомисления епикурейски строй.

И тамъ е именно болното място: защо Християнството да създава такъвъ ограниченъ бракъ, че да се плашатъ хората, за да не може животното въ човѣка да си поиграе по свободно и да си поживѣе единъ охоленъ животъ, какъвто прилича на дѣцата отъ физическата реалностъ? Но нека тия дѣца запомнятъ, че началото на долната свобода — плѣтъта, за която тѣ се борятъ, е начало на горното робство — на индивида, което тѣ незабѣлѣзано създаватъ. Ония приятели, които обичатъ да разсаждаватъ по бебеловски и все отъ историята да сочатъ примѣри на своите

противници, не тръбва да се прѣструватъ и да заброятъ, че народите прѣди паданието си подъ политическо робство, винаги сѫ падали по-рано подъ робството на звѣра въ човѣка. Плѣтското самозадоволство е ставало всѣкога причина да се погребятъ много свободи. Нима нашите бебеловци не знаятъ, че едно животно щомъ се разrita и започне да се тѣркаля изъ праха, ще бѫде смазано съ бой?

Прочее, за каква потѣшкана отъ Християнството свобода говорятъ новите свободосъячи? За това ли, гдѣто Християнството проповѣдва, че духътъ тръбва да прѣобладава надъ материията? Или пъкъ защото поддържа вѣрата въ вѣчния животъ, отговорящъ на закона за вѣчния напрѣдъкъ?

Неестествено е, гдѣто проповѣдниците на равенството свързватъ сѫдбата на учението за животъ, прогресъ, свобода и братство съ сѫдбата на едно мъртвешко учение, каквото е материализъмътъ. Безъ вѣченъ животъ на човѣшкото сѫщество, както гласи мъртвешкото учение и както се харесва на неговите разпространители, нацията земенъ животъ ще заприлича на едно изодирano отъ Океана езеро, въ което не се влива никаква прѣсна вода и което въ скоро време би се прѣобърнало на вонещо блато, гдѣто могатъ да живѣятъ само жаби, змии и други разни влѣчуги. На такова отвратително блато материализъмътъ иска да обѣрне земния животъ на човѣшкото сѫщество. И въ това блато, гдѣто всичко ще започне да дишатъ въ развратъ и нечистота, ще тръбва да съемъ равенство и братство — тия небесни култури, които нѣматъ нищо общо съ блатата и никога не сѫ виѣрвали тамъ. Не приятели, съединете земното блато съ Небесниятъ Океанъ и културите на равенството и братството сами ще се разцѣвятъ! Скопчете земната брѣнка съ веригата на вѣчната еволюция и многоочакваното Царство Божие върху земята веднага ще

настъпи. Вий, които хвърляте каль сръщу Църквата, поразмислете дали не ще бъде по-добре да влезите във нея и завладеете амвоните? Не дъйте забравя, че народът и на васъ се насити, вий, които посъгнахте на традициите му, на врата му във Бога, на последната му надеждица! Ако ли пъкъ мислите, че сътвърдостта на вашето безвърие ще разрушите Християнската Църква, то нѣка ви бъде известно, че основите на тая Църква сѫ поставени на здрава почва и че стъните ѝ сѫ доста дебели и ягки за да устоят на ударите на вашите глави. Помнете казаното отъ Нейниятъ Божественъ основателъ — архитектъ, че вратата адови не ще я прѣодолѣятъ.

Ако теглемъ една успоредна линия надъ главата на звѣра (вижъ картина № 1 стр. 45), духовниятъ и животинскиятъ принципи въ човѣшкото сѫщество ще бѫдатъ раздѣлени на двѣ. Въ такъвъ случай линията Б б ще прѣставлява мечътъ на Августъ Бебеля, съ който той иска да раздѣли двата принципа, като подканя човѣчеството да се откаже отъ възвишенното начало, което е спечелено съ толкова труда прѣзъ вѣковетъ и се повърне наново къмъ животинското начало, като само върху него съгради едно царство на равенство и братство. Прѣди всичко, не е по силитъ на земното човѣчество да унищожава духовния принципъ, и малцина сѫ, които мислятъ за подобно донкихотство. Человѣкътъ вѣчно ще чувствува въ себе си своето духовно произхождение. Но, ако ний човѣците бихме сполучили да унищожимъ или поне да смачкаме и замъглимъ въ себе си тоя висшъ принципъ, то какво ще правимъ само съ животинството, което ни остава? Бихме ли могли да съградимъ само върху него желаното равенство и братство? Братство между животни вегетарияци е още възможно, но ний човѣците сме месоядни животни. Благодарение врѣдното влияние на една християнска секта у насъ,

режимътъ на православниятъ постъ, който е единствената практическа школа за упражняване човѣчеството къмъ бѫлното вегетариянство, бива много често нарушианъ, а даже и изоставенъ отъ насъ.

Това за свѣдение на нашите бебеловци, които сѫ зѣниали въ устата на този и онзи и не искатъ да разсѫждаватъ съ собствениятъ си мозъкъ.

Ала всичкиятъ шумъ, що се вдига е все за свободната плътъ. До гдѣто Иesusъ казва, че който се ожени за напусната жена, прѣлюбодѣйствува, (мат. V; 32), съячите на епикурейското равенство напротивъ противопоставятъ подвижния бракъ! Всѣки разбира свободата по своему. Християнството вързва животното въ човѣка (плътъта), за да даде свобода на ъздача — индивидъ; учението за епикурейско равенство върши обратното: то вързва ъздача за да го подчини по лесно въ служба на обществото, а пъкъ дава свобода на животното въ човѣка.

И тая противоположность въ мнѣнията сѫществува между баща и синъ, каквito сѫ Християнството и Социализъмътъ. На синътъ сигурно ще му дойде ума въ главата кога възмажже, но дано не бѫде до тогава късно!

Ний не бихме пожелали никому да бѫде подобенъ ъздачъ — робъ на плътъта, както проповѣдватъ застѫницитъ на епикурейското равенство. Желателно е, всѣкой да държи здраво юздитъ на плътъта си и да не слуша проповѣдниците на долната свобода, защото катастрофата ще бѫде неминуема за небрѣжните ъздачи.

Ала само Бебель ли е, който се гаври съ свободата на Християнската съвѣсть? Нашите неконтролни апостоли безъ вѣра и законъ задминаха твърдѣ да лечь своя учителъ. Дълготърпѣливата свещенна ограда на Българското народно събрание бѣ свидѣтелка на хулитѣ, които единъ нашъ проповѣдникъ на равенството, народенъ прѣставителъ (!), бѣ изсипалъ срѣ-

щу Създателя си Бога, когото осъди на унищожение. Героятъ на вътрешните воденици би завидѣлъ на подобенъ смѣлъ походъ!

Всѣкиму е известно, че проповѣдниците на епикурейското равенство явно подиграватъ християнското благочестие, като го считатъ за отживѣло вѣка си, а плътските възбуждания възпѣватъ като наслажденъ хлѣбъ за звѣра въ човѣка. За тѣхъ човѣшкото сърдце представлява единъ оборъ, гдѣто плътската страсть свободно може да рита и да прави каквото си ще. И защо не, когато туй ще имъ остане печалбата отъ този лъжовенъ свѣтъ? Тѣзи приятели като не вѣрватъ въ никакъвъ задгробенъ животъ, подиграватъ вѣрвашите, като проповѣдватъ сѫщеврѣменно, че всичко свѣршва на този свѣтъ. Тѣ даватъ воля на плѣтъта, прѣди да дойде врѣме на заупокойната пѣсенъ, да се нарита колкото ще на длѣжъ и на ширъ въ обора на сърдцето. И за извинение тѣ винаги посочватъ животинството на буржоата — чорбаджия! Тѣ съвсѣмъ забравятъ, че носителътъ на равенството и братството, който иска да бѫде квасътъ на обществото, не трѣбва да се извинява съ грѣховете на нѣкои непоправими единици.

Човѣшкото сърдце представлява единъ нечистъ съждѣ, който ще трѣбва да се прѣчисти прѣди да се влѣятъ въ него святите възраждащи идеи, а не да се омърсява още повече, както това правятъ, макаръ несъзнателно, новите ратници на епикурейското равенство. Малко ли общеполезни идеи сѫ били вдъхновявани отъ горѣ? Но ний човѣците винаги сме обрѣщали не бесната роса въ каль, запшото сърдцата ни сѫ кални. Навсѣкждѣ прѣстътъ на нечистотата. Навсѣкждѣ коварство и лицемѣрие. Забѣлѣзано е, че шарлатаните, скучачите и експлоататорите на работната класа се намиратъ както между буржоата — egoисти, тѣй и между фалшивите пролетарии — ратници за равенство и брат-

ство. Така че, право има бъдниятъ работникъ, когато въ отчаяние се провиква: „Хвани социалиста за краката, та удари буржоата по главата!“ Ето до гдѣ може да ни доведе отстъплението отъ евангелските принципи.

Етий человѣцитъ сме почти всичца такива недостойни, и малко сѫ ония, които могатъ се похвали, че сѫ въ всичко изправни. Мнозинството все за равенство и братство бълнува, а отъ тѣхъ по голѣми егоисти нѣма.

Тука не е думата за отдѣлни личности, защото почти въ всѣкиго отъ настъ има извѣстна доза отъ най голѣмиятъ порокъ—егоизъмътъ на сърдцето. И нѣка се знае, че свѣтътъ нѣма да се оправи, въпрѣки крѣсътитъ на разни неискрени ратници за равенство и братство, до гдѣто отдѣлната личностъ не прѣстане да счита себе си за центъръ на Вселѣнната.

Другарътъ безбожникъ и чорбаджията egoистъ сѫ двѣ противоположности врѣдни за человѣчеството. Тѣ сѫ и двамата въ единъ долъ за дрѣнки. Другарътъ безбожникъ обвинява буржоата egoистъ, че билъ залъгвалъ сиромаха съ вѣченъ животъ, за да може по лесно да го скуби; че билъ каралъ бъдняка да вдига рждѣ на горѣ и да гледа къмъ небето, за да може по лесно да го прѣтърска и обира.. Отъ друга страна, буржоата фарисей казва, че другарътъ атеистъ изваждалъ очитъ на сиромаха, за да не могълъ да гледа къмъ небето, като го обрѣща отъ небесенъ гражданинъ на слѣпъ земенъ просякъ, изоставенъ на плѣтъта да го води. А какво казва сиромахътъ по между имъ? — Той ги прѣзира и двамата, защото единътъ го изшава отъ земниятъ животъ, отъ насаждениятъ хлѣбъ, а другиятъ му прѣрѣза и послѣдната надеждица—небесниятъ животъ. Единътъ убива тѣлото му, а другиятъ—духътъ му. За него тѣ и двамата сѫ вѣлци

грабливи, и той нѣма какво да очаква отъ подобни приятели въ които звѣрътъ прѣбладава.

Справедливо е да се направи изключение за ония доблестни пожертвователи, които по природа сѫ добряци и готови да служатъ на обществото, както и за ония безкористни ратници за едно истинско равенство, ратници, въ които нѣма лѣсть. Порицанието трѣбва да падне само върху главите на безбожните експлататори на сиромашкия трудъ, които тѣргуватъ както съ Християнството, тѣй и съ социализъма. Едно истинено съжаление заслужаватъ ония заблудени нещастници, които безъ да сѫ подготвени да живѣятъ между едно равноправно общество, намиратъ причината на злото въ Християнството и посочватъ юмрукъ на Провидението, за гдѣто е посъяло неравенство между човѣците.

Като разглеждаме сънътъ на равенството и братството, нека пожелаемъ дано се нѣ сбѣдне тѣлкуванietо на Философите. Не желаемъ да видимъ, какъ слѣдъ толкова трудъ, учението за равенство и братство между човѣците, по вината на съятелите му, не ще може да се прѣсади въ кръвта на социалното тѣло и ще почне да избива изъ организъма му въ видъ на гнойни пижки, годни само за торъ на една обикновена демокрация. Не искаме да разглеждаме какъ мисията на тия съятели ще пропадне само защото тѣ забрашиха Оногози, които ги е пратилъ.

Ето защо трѣбва да се каже откровено на тия другари, че тѣ не ще могатъ да отидатъ много далечъ съ своя епикурейски материализъмъ и съ разюздаванието на животното въ себе си. Хора, които сѫ вързали пътъта, отдавна сѫ стигнали на височината, която тѣ напраздно се мѫчатъ да достигнатъ. Очевидно е, че другарите вѣчно ще се тѣркалятъ по стрѣмнините, щомъ не искатъ да обуздаятъ животното, което се тай въ човѣка.

ни съ никоя религиозна форма, за никое лично мнѣние, тази добродѣтель, която ни прави да виждаме ясно прѣзъ всички тѣзи форми, е едничката истина, която е и обща: това сѫ любовта и симпатията (обичъта) къмъ всички сѫщества, каквito и да сѫ тѣхнитѣ религии.

Понасяне съ куражъ мѫжнотии и скърбъта въ живота, съсрѣдоточаване, което е прѣвъзходна дарба и ни позволява да устремяваме мисъльта си върху единъ прѣдметъ, и то колкото врѣме желаемъ; да имаме довѣрие въ себе си, къмъ Учителя си и къмъ Истината.

Четвъртото название, това е послѣдното взето рѣшение, да се освободимъ отъ всички ограничения; строго опрѣдѣлената идея за достигане цѣльта, чрѣзъ която се придобива знанието на всичко и посдѣствомъ което човѣкъ може да обгърне въ своето съзнание цѣлата вселена.

Въ послѣдния си анализъ нека кажемъ, че всички тия добри качества или дарби могатъ да се сгруппиратъ въ двѣ части: въ съсрѣдоточаване на мисъльта, т. е. въ съвършения контролъ на нашия разумъ, на нашето душевно състояние и абсолютно спокойствие. Да, абсолютно спокойствие, защото, ако пожелаете да отговорите на тѣзи нѣжни трептения на природата, за които споменахъ по-горѣ, нѣма да сполучите, ако страститѣ безпрѣпятствено кипятъ у васъ; ако користолюбието, алчността и враждата ви отвличатъ къмъ разни страни (посоки). Като спокойствието, тъй сѫщо е необходимо и съсрѣдоточаването, защото, ако вие прѣстанете да бѫдете съсрѣдоточенъ въ своята мисъль; ако вашата мисъль стане безчувствена, апатична, — вие никога не ще можете да отговорите на тѣзи трептения.

За да придобиете непосрѣдствено знание за нѣжнитѣ и изтѣщени фактори на вашата природа, вие трѣбва да имате двѣ сѫществени добродѣтели: съвършено спокойствие и съвършено съсрѣдоточаване на мисъльта.

СДЕРДЕРЯН
България

Първото отъ тъзи двѣ качества се придобива съ отдалечаване мисъльта ни отъ своео собствено азъ; съ унищожаване суетата и egoизъма, които сѫ едничките причини за всички пертурбации у насъ.

Второто се добива съ наддѣляването въ насъ инерцията, като се посветимъ на една енергична работа, която ни позволява да проявимъ всичките си способности. Отъ една страна, ние сме длѣжни да унищожаваме дѣятелно всичките си добри качества, за да увеличимъ мощта на нашата природа, да наддѣлъемъ всичките мѫчнотии и да подкрепимъ силата, която ни кара да се съсрѣдоточаваме. Отъ друга страна, ние сме длѣжни, при всичко, че сѫществено сме активни, да се трудимъ да унищожимъ отъ нашата природа всѣка egoистична мисъль и, само по този начинъ, ще постигнемъ съвѣршено спокойствие. Съ една дума, ние трѣбва продължително, непрѣкъснато да работимъ прѣзъ всичкия си животъ, но безъ лични цѣли.

Тази безкористна дѣйност може да се придобие възъ основа на разни гледища. За сега, само въ петь минути, не мога да ви обясня всичко: нека се задоволя да ви съобщя само, че тъзи различни начини и пѫтища на развоя сѫ разпрѣдѣлени отъ индуситетъ на три части: пѫть на абстрактното съзнание, пѫТЬ на активното благочестие, пѫТЬ на любовъта и на набожността.

Понеже третиятъ отъ тъзи пѫтища е най-достѣпенъ за повечето отъ хората, азъ ще кажа за него нѣколко думи, като спомена и другитѣ. Ще се опитамъ да докажа, какъ, чрѣзъ любовъта и самопожертвуването, можемъ да станемъ напълно спокойни и съвсѣмъ съсрѣдоточени — качества, абсолютно необходими за развоя на божественото ясновидство.

И тъй, самата природа на любовъта изисква да има единъ конкретенъ прѣдметъ, върху който тя да се насочва. Невъзможно е човѣкъ да обича безкрайното простран-

ство ; на насъ, земните жители (хората), тръбва единъ опрѣдѣленъ прѣдметъ, за който можемъ да мислимъ ясно и опрѣдѣлено, а това чувство на любовта, кога се насочва къмъ едно по-възвишено отъ настъ сѫщество, става това, което наричатъ набожность, или обожаване.

Ето защо това чувство, което е цѣла любовь, търси единъ опрѣдѣленъ прѣдметъ, къмъ който да може да се отнесе. Ние не можемъ да чувствуаме тази любовь, па и тази набожность къмъ едно отвлѣчено Божество ; култътъ на единъ абстрактенъ Богъ е затаенъ за онѣзи, които слѣдватъ (отиватъ) по двата първи горѣотблѣзани птища. Що се отнася до конкретния Богъ, необходимъ на оногова, който слѣдва третия путь, кждѣ може да го намѣри ? Той не може да го намѣри, освѣнъ въ съвършения човѣкъ, който въ едно и сѫщо врѣме е Богъ и човѣкъ, който обема въ себе си Божественото съзнание, и когото наричатъ : Христосъ, Буда, или Кришна. Вѣрвамъ да сте разбрали, че въ основата на всѣко сѫщество живѣе Богъ !

Върховенъ и съвършенъ човѣкъ е онзи, който ясно съзнава съзнанието на това Божество. Подобенъ човѣкъ съ пълно съзнание може да каже : О пецъ (баща ми) и азъ сме едно, както прѣди двѣ хиляди години е казалъ Христосъ ; и ако нѣкой иска да употреби индуска дума, може да каже Soham : това съмъ азъ. Думитѣ сѫ различни, но мисъльта си остава една и сѫща. Това е неизмѣнната реалност на уподобяването (изеднаквяването) на човѣка съ Бога.

Човѣкъ, достигналъ до тази точка на съвършенство, е Богъ на земята. Ние всинца имаме въ сърдцето си божествената искра. Божествениятъ животъ трепти въ сърдцата на всички сѫщества, само че тѣзи трептения биватъ у насъ слаби, бавни и достигатъ до върха на силата и мощта у оногова само, който е вече придобилъ съзнанието на Божественото сѫщество.

~~С ДЕРДЕРЯН~~

Набожниятъ човѣкъ именно това божествено въплъщение трѣбва да обожава. За свой идолъ той може да има Христа, ако е Христианинъ, Буда или Кришна, ако е индусъ; всички тѣзи върховни Учители сѫ само свѣтли въплотявания на Бога върху земята. Онѣзи, които се молятъ на Тѣхъ, тѣ се молятъ на истинския Богъ. Защото трѣбва да знаете, че човѣкъ не е въ сила да разбере Бога и да го обожава такъвъ, какъвто е Той въ дѣйствителностъ, а онѣзи, които се гордѣятъ, че сѫ признали божествеността на Буда, или Кришна, или Христа, и които при това обожаватъ Бога, тѣ не обожаватъ, освѣнъ едно отвлѣчено понятие, което си съставятъ сами за Бога, защото тѣ не сѫ го виждали никога такъвъ, какъвто е Той: тѣ сѫ идолообожатели (идолопоклонци) на тѣхния идолъ, макаръ да е вънъ отъ физическата областъ, все пакъ е идолъ.

А, напротивъ, човѣкъ, който обожава тѣзи божествени въплотявания, обожава една конкретна форма на Божествената Проява, той почва да живѣе въ честь на това Идеално Сѫщество, както единъ приятель би живѣлъ за своя любимъ приятель, за когото би пожертвувалъ цѣлия си животъ. Всички дѣла на вървашия ще бѫдатъ сторени изключително за Любовта на обожаемия отъ него Богъ. На късо казано, той не мисли за друго, освѣнъ за своя Учителъ. Никоя лична мисъль не намира отзивъ въ сърдцето му, макаръ и минутно, съ други думи, той комбинира въ своята природа въ едно и сѫщо врѣме елемента на спокойствието съ елемента на съсрѣдоточаването.

И тъй, обожавайки този Господъ прѣзъ всичката дѣйност, която изпълнява прѣзъ живота си, по този начинъ той се приготвлява къмъ пътя на мистичното виждане, ясновидството.

Освѣнъ това, отъ самото дѣйствие на този мистиченъ животъ, той се вдава постоянно въ мистично раз-

мишление. Неговата мисъл денъ и нощъ се сърбдоточава върху единъ и същъ прѣдметъ; той прѣкарва спокоенъ животъ, посветенъ въ сърдѣцание и молитвено размілъение.

До като сърдѣцава своя Господъ, до като държи сърдцето и духа си въ това специално състояние, въ едно тихо положение и съвършено спокойствие, нѣжните трептения на природата започватъ непрѣстанно да възбудятъ въ него и да му внушаватъ съответни хармонии въ всичките фактори на природата му; той постепенно започва да съзнава всичко онова, което го окръжава въ физическия, както и въ надфизическия свѣтъ: той става ясновидецъ. Колкото повече се издига въ по-възвишениетъ свѣтове, той по-добре узная поганостите (мистериите) на живота, на своя собственъ животъ; той почва да си спомня миналите си съществувания и да вижда тѣхния послѣдователенъ развой, както и оня на своето същество прѣзъ всичките му прояви. Той вижда, какъ законътъ на Карма, или законътъ на всемирната справедливост се прилага на всичко, и при това той остава въ съвършено спокойствие, защото, прѣзъ всичките си съществувания, отбѣлѣзва, че е усъвършенствувалъ единъ и същи животъ.

Само единъ подобенъ човѣкъ е наистина ясновидецъ и мѣдрецъ. Той е придобилъ мѣдростта на истината, като е констатиралъ, че въ природата съществува само единъ животъ.

Разбере ли това веднажъ за винаги, той е вѣчъ изпълненъ съ Любовь къмъ всички същества, защото знае, че тѣ сѫ една част отъ самия него, и той имъ посвѧтива живота си. Любовта, която е изразъ на мѣдростта, отъ своя страна се проявява посредствомъ симпатията къмъ всички същества.

И тѣй, пълното съвършенствуване на всичко, което съществува у насъ, върховното ясновидство, е едничкиятъ

идеалъ, който достига мъдреца-ясновидецъ, а пътътъ, по който той върви къмъ тази идея, е пътътъ на съвършеното безкористие, на невъзнаградената дѣйност и работа за благото на човѣчеството, която го упътва къмъ върховната любовь, къмъ върховната мъдростъ, къмъ върховната духовна мощъ.

Х. С. ДЕРДЕРЯН

КРАЙ.